The Oldest and Greatest Lithuanian Family Newspaper
"VIENYBĖ"
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Evergreen 8-4252
Telephone: Evergreen 7-7840

Vienybė

Seniausias ir Didžiausias Lietuvių Šeimyninis Laikraštis
"VIENYBĖ"
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Evergreen 8-4252
Telephone: Evergreen 7-7840

Established 1886 LITHUANIAN TRI-WEEKLY

EINA TRIS KARTUS PER SAVAITĘ

Įsteigta 1886 m.

XLVI METAI. PAVIENIS NUMERIS 4c. Published by the Lithuanian Vienybė Publishing Company Šeštadienis, RUGPIŪČIO (AUG.) 13, 1932, Brooklyn, N. Y. Entered As Second Class Matter October 25, 1907, At the Post Office At Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879 No. 94

LIETUVA LAIMI HAGOS TEISME

ELEKTRIFIKACIJOS PLANAS VISAI LIETUVAI; KAŠTUOS TRIS MILIONUS DOLARIŲ; PASTATYS 1940 METAIS

KLAIPĖDA. — Lietuvoj paruoštas planas, visai Lietuvai gaminti ir teikti elektrą. Projektas, jau priimtas ir tuoj numatoma pradėti elektros stoties statybos darbus Petrašiunuose, prie Nemuno. Vienas kilovatas elektros kaštuos tik apie 12 lietuviškų centų. Baigta stotis galės pagaminti apie 47,000,000 kilovatų 1940 metais. Tai milžiniškas Lietuvoj darbas.

Susisiekimo ministerijos plentų ir vandens kelių v-boj baigtas projektas, aprupinti visą Lietuvą elektros jėga, kurią pagamins Nemuno vanduo. Šį projektą paruošė vandens tarnybos inžinierius Šulcas, kuris ir išdirbo planą, kuriuo dabar Nemunas reguliuojamas.

Naują elektros stotį numatoma statyti netoli Petrašiunų, butent užtvenkti Nemuną iki 14 metrų aukščio. Tokiu budu Nemuno vanduo pakils 50 kilometrų tolumoj, bet manoma, kad vanduo per krantus galės išsilieti tik ties Pažaislio Vienuolynu apie 790 hektarų plote. Mašinų namai bus statomi ant dešiniojo Nemuno kranto. Vandens pagalba manoma su vienu generatorium pasiekti 20,000 arklių jėgų.

Visa stotis su įrengimu laivus praleisti kaštuos apie 30 milionų litų, be laivininkystės įrengimų-25 mil. litų.

Pirmoj eilėj elektra manoma aprupinti visus didesnius Lietuvos miestus ir miestelius.

Šalia vandens elektros stoties, norima pastatyti ir antrą, garinę stotį, kuri turės aprupinti tuomet elektra, jei didžioji ar sugestų ar del potvynio negalėtų veikti. Netoli vyriausios stoties elektros kilovatas atseitų tik 12 centų.

Taip jau yra projektų prie Vilijos pastatyti stotį, be to atseitų nedaug pigiau, o galėtų tik Kauną aprupinti.

VOKIETIJA NEPATENKINTA HAGOS TEISMO SPRENDIMU

BERLIN. — Vokietija labai nepatenkinta Hagos Teismo nuosprendžiu Klaipėdos byloj. Jokio oficiališko pareiškimo iš Vokietijos pusės kol kas nepadaryta, tačiau visi laikraščiai, kaip vienas, labai pasipiktino Tribunolo sprendimu Lietuvos naudai. "Kreuz-Zeitung" sako, kad šitas teismo sprendimas duos pamato Lietuvai interpretuot Klaipėdos Sutartį, taip, kaip jai geriau patinka. Visi kiti pareiškia, kad sprendimas netikėtas ir nepatenkinąs. Kiti nurodo, kad sprendimas padarytas kitų, Vokietijai nepalankių valstybių įtaka.

Naujojoj Anglijoj siautė didelės viesulos. Padaryta daug nuostolių.

LIETUVOJ DIDELĖS AUDROS PADARĖ DAUG NUOSTOLIŲ

KAUNAS. — Visoje Lietuvoje buvo didelė vėtra su perkunija. Ypatingai daug buvo lietaus. Kaune lijo tik apie pusę valandos, bet iškrito 37 milimetrai vandens. Vanduo besiveržadamas nuo kalnų išplėšė didelius griovius ir daug smilčių nunešė į miestą. Del to užstrigo kanalizacija ir gatvės papludo. Daug vietų pripiltos kelnorės. Ugniagesiai turėjo daug darbo. Daugely vietų įtrenkė, bet gaisro nekilo, o ir žmonių nenutrenkta. Ir kitose Lietuvos vietose buvo smarki vėtra su perkunija.

Šiauliuose lietaus buvo dar daugiau, negu Kaune, butent 45 milimetrai. Kitose Lietuvos vietose nutrenkta daug žmonių ir sudeginta trobų. Burbelių kaime žaibas trenkė per dumtraukį ir nutrenkė vieną 25 metų mergaitę, kuri kaip tik ugnį kureno. Taip pat pritrenkti šalia mergaitės buvę jos motina ir brolis. Šuo, kuris buvo virtuvėje, nutrenktas.

Ukmergėje žaibas trenkė į lentpiuvės 36 metrų aukštą dumtraukį ir apvertė. Žmonių nenukentėjo. Dumtraukis virsdamas sulaužė kai kurias mašinas.

NAUJAS KUNIGŲ VIENYBĖS PIRMININKAS

PHILADELPHIA, Pa. — Rugpiučio 10 d. Philadelphijoj įvyko Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės seimas, kuriam svarstyta eilė svarbių visuomeninių ir dvasiškijos reikalų. Išrinkta nauja Vienybės valdyba. Pirmininku išrinktas kun. K. Vasys iš Worcester, Mass. Sekr. kun. Pankus.

VOKIETIJOJ IGNORUOTA RESPUBLIKA

BERLIN. — Rugpiučio 11 d. Vokietijoj buvo vadinamoji konstitucijos šventė. Sukako lygiai trylika metų nuo Vokietijos respublikos įsteigimo. Šventėj, tačiau, nieko respublikoniško nebuvo, tik visuomenės veikėjai daugumoj pasireiškė prieš dabartinę Vokietijos Konstituciją ir nurodinėjo reikalingus pakeitimus ir netinkamumą.

HOOVER PRIPAŽĮSTA PROHIBICIJĄ BLOGU EKSPERIMENTU

WASHINGTON. — Prezidentas Hoover, priimdamas savo rekomendaciją iš republikonų partijos, kandidatuot prezidento rinkimuose, pareiškė, kad jis visiškai tikras, kad prohibicija Amerikoje nepasisekęs eksperimentas ir, kad jis pilnai sutinka įvesti alkoholinių gėrimų pardavinėjimo kontrolę valstijose, kurios nori panaikinti ar sumodifikuoti Aštuonioliktąją Konstitucijos Pataisą. Jis, tačiau, griežtai pasireiškė prieš karčiamų grąžinimą. Iš to, matomai, jis savo platformą keis žymiai daugiau negu buvo manyta.

Karo skolų klausimu, jis pasireiškė, kad skolų Europai dovanoti negalima, tačiau Europa gali, vietoj grynų pinigų, duoti Amerikos J. V. tam tikras prekybos koncesijas ir praplėsti prekybos santykius.

HITLERIS GALI TAPT VOKIETIJOS PREMJERU

BERLIN. — Nežiurint Vokietijos vyriausybės užginčijimų, vistik atrodo, kad už dienos kitos Vokietijos socialnacionalistų partijos vadas Hitleris gali tapti Vokietijos premjeru ir visišku vyriausybės vadovu.

Diplomatinėse ir politinėse sferose Vokietijoje bandoma taip Hitlerį paveikti, kad jis sumodifikuotų savo partijos platformą ir savo nusistatymus, kai kurios grupės net bando įgyti galę jį kontroliuoti. Atrodo, kad Vokietijos politinė padėtis galutinai paaiškės už poros dienų.

Vokiečių rimtas rašytojas prieš Hitlerį

Lietuvos spaudos atstovo interview su atostogaujančiu Lietuvoj įžymiuoju Vokietijos rašytoju Thomas Mann del Hitlerio įsigalėjimo rašytojas pareiškė:

"Aš netikiu į Hitlerį. Jis yra šarlatanas. Jis dargi nėra joks vokietis, tik paprastas žemiausios rušies politikas spekuliantas.

"Jeigu Hitleris ir įeitų trumpam laikui į valdžią, tai tik viens, du — ir jis vėl iš jos išlėktų. O musų (vokiečių) respublika nuo to dar daugiau sustiprės. Bendrai, hitlerizmas Vokietijoj jokios ateities neturi".

ISPANAI SUDEGINO ROJALISTŲ CENTRĄ

SEVILLE, Ispanija. — Ispanijos minios žmonių užpuolė rojalistų centrą, kuriame buvo organizuojama sukilimas prieš dabartinę Ispanijos respubliką. Įpykusi minia padegė rojalistų rumus ir pačius rojalistus išvaikė. Keletas rojalistų areštuota. Suimtas ir jų vadas.

WASHINGTON, D. C. — Rugpiučio 11 d. — Lietuva vėl laimėjo bylą Tarptautiniam Teisme Hagoj. Šiuo sykiu keturios didžiosios valstybės — Anglija, Francuzija, Italija ir Japonija, kurios pasirašė su Lietuva Klaipėdos sutartį 1924 m., — buvo iškėlusios Lietuvai bylą, esą ji, atleisdama Klaipėdos Krašto Direktorijos pirmininką Boetcherį ir jo vieton paskirdama naujos direktorijos pirmininku p. Simaitį, yra sulaužiusi Klaipėdos konvenciją.

Tarptautinis Teismas, ilgai svarstęs šią bylą pereitą mėnesį Hagoj, tik ką paskelbė savo sprendimą, iš kurio matyt, kad Lietuva laimėjo visais svarbiausiais punktais. Teismas nepripažino Lietuvai racijos tik vienam punkte del seimelio paleidimo.

Oficialus Lietuvos Telegrafi nės Agenturos "Eltos" pranešimas, pažymėtas iš Kauno rugpiučio 11 dieną, taip trumpai suglaudžia Teismo sprendimą:

"Hagos Teismas, dešimčia balsų prieš penkis, nusprendė, kad Klaipėdos Gubernatorius turi teisę atleisti Direktorijos pirmininką, jeigu tasai pirmininkas nusižengia Klaipėdos konvencijai (sutarčiai) arba jeigu jis kėsinasi prieš Lietuvos suverenumą. (Už tą Boetcheris ir buvo atleistas. — Pasiuntinybė). Pirmininko atšaukimas pats savaimi neverčia kitų direktorijos narių atsistatydinti. Boetcherio atšaukimas teisėtas. Simaičio Direktorijos sudarymas buvo teisėtas. Seimelio paleidimas kovo 22 d., statuto ir aplinkybių šviesoje, nebuvo teisėtas."

Lietuvos Pasiuntinybė.

Šis Lietuvos laimėjimas yra antras iš eilės. Pirmą bylą Hagoj Lietuva laimėjo prieš Lenkiją, kuri su Tautų Sąjungos pagalba buvo mėginusi priversti Lietuvą atidaryti su Lenkija. Šioj antroj Byloj, nors formaliai Lietuvos skundikais Hagoje buvo didžiosios valstybės pasirašiusios su Lietuva Klaipėdos konvenciją, bet faktinai šios bylos užpakalyje buvo Vokietija, kuri pati negalėjo užvesti bylos del Klaipėdos konvencijos tariamojo sulaužymo, nes ji nėra tos konvencijos pasirašiusi. Teismui buvo pastatyti išviso šeši klausimai, kurių svarbiausias buvo: ar Klaipėdos gubernatorius turi teisės atstatyti jo paties paskirtą Krašto Direktorijos pirmininką. Teismas iš visų šių klausimų, tik vienam paskutiniam punkte, del seimelio paleidimo, nepripažino teisės Lietuvai. Bus įdomu iš teismo pilno sprendimo pamatyti, kokiais juridiniais motyvais Teismas, rėmėsi, pripažindamas Boetcherio prašalinimą ir Simaičio paskyrimą teisėtu, bet rasdamas seimelio paleidimą vis delto neteisėtu.

ČEKAS SAVO KNYGOJE LENKIJĄ VADINA TAUTŲ KALĖJIMU

PRAHA. — Elta. —Prahoj išėjo iš spaudos čekų kalba knyga "Lenkija — tautų kalėjimas, pavojus pasaulinei tai kai". Knygos autorius yra vieno Prahos dienraščio redaktorius Jarosclav Vozka. Devyniuose knygos skyriuose, kurie pavadinti "Merdinti širdis svetimame kune (Vilnius)", "Viduramžiai Vakarų Ukrainoj", "Gudų tragedija," "Achilo pėda Rytų Europos taikoj", "Į naują Lenkijos padalinimą" ir pan., autorius, tardamas objektingą tiesos žodį apie Lenkiją ir plačiai išnagrinėjęs pavojingą Lenkijos vidaus užsienių politiką įspėja čekoslovakus, kad išsižadėtų savo seno lenkų pamėgimo, kuris čekuose reiškia dar nuo tų laikų, kada Lenkija pati buvo svetimųjų priespaudoj, kaip ji dabar pati laiko kitas tautas. Lenkai suradę tais laikais čekuose daug simpatijos labiausiai del savo dvasinės kultūros, kurios apogėjus buvęs poetas Mickevičius. Toliau autorius kritikuoja Pilsudskio režimą, prie kurio Lenkija virtusi kalėjimu net ir savo tautai.

Pereidamas prie Lenkų užsienių politikos, autorius plačiai nagrinėja Vilniaus klausimą, sunkią lietuvių, ukrainiečių tautinių mažumų padėtį.

Baigdamas, autorius daro išvadą, kad imperialistinė Lenkija, pilna tautinių mažumų, kurios nesiduoda jungiamos į gretimas savo tautines valstybes, turi buti nuolat izoliuota tarptautinėj politikoj.

Ji kelia Rytų Europoj nuolatinį karo pavojų, per kurį, autoriaus nuomone, įvyks ketvirtas ir paskutinis Lenkijos padalinimas. Tik po to ir Lenkijoj galės buti įgyvendinta per Didž. Karo paliaubas Wilsono pareikšta tautų apsisprendimo teisės ideja — tik po to bus sudaryta etnografinė Lenkijos valstybė.

MONGOLAI SUKILO PRIEŠ SOVIETUS

HARBIN. — Mongolijoje ir Tibete vėliausiu laiku vyksta smarkūs susirėmimai tarp mongolų su tibetiečiais prieš Sovietų kariuomenę. Sukilimo priežastis, kaip praneša korespondentai, esą tikybos suvaržymas mongoluose. Mongoliją, kuri susovietinta, užpuolė didžiulė Tibeto armija, kuri jau paėmė keletą miestų. Pačioj Mongolijoje neramumai ir sukilimai. Sovietų karininkai ir instruktoriai žudomi. Kai kur sukilimas atviras ir organizuotas. Sovietai į Mongoliją pasiuntė karo lėktuvus, ir sukilėlius bombarduoja.

Tebeto armija stipri ir gali buti, kad tarp Sovietų ir Tibeto gali kilti rimtas konfliktas.

RUSAI AMERIKOJE PARDUODA SAVO BONUS; JUNGT. VALST. GAL UŽMEGS SANTYKIUS IR PRIPAŽINS RUSIJĄ

NEW YORK. — Amerikos Jungt. Valst. pradėta kampanija parduoti neribotą skaičių Sovietų Rusijos aukso bonų. Bonai, pareikalavus, bus išmokėti to krašto valiuta, kuria jie pirkti. Bankininkai tvirtai tiki, kad šis žygis yra preliminarinis užsimojimas pagerinti Amerikos santykius su Rusija, ir tuo einama prie Amerikos J. V. valdžios oficialaus Sovietų režimo pripažinimo.

Du New Yorko bankai apsiėmė pardavinėti Amerikoje Sovietų Rusijos išleistus specialius auksu padengtus bonus. Tas daroma tikslu sukelti užtektinai svetimos valiutos, prekybos su Rusija reikalams. Amerikoj vėliausiu laiku daug kalbama apie pripažinimą Sovietų režimo ir užmezgimo nuolatinių prekybos santykių su Rusija. Esą iki šiam laikui Amerikos eksportui kliudė trukumas Rusijai kreditų ir del to nukentėjo Amerikos pramonė. Manoma, kad atnaujinus Rusijai kreditus, Amerikoj tas žymiai prisidės padauginti darbą. Bankininkai ir pramoninkai šį žygį sutinka gana palankiai, nes tuo manoma žymiai pagyvinti Amerikos pramonę ir biznį. Šitokius bonus Sovietai nori išleisti visose pasaulio valstybėse ir jais bus apmokama už Rusijai parduotas prekes.

Bendrai, šie bonai išriša Rusijos kreditų problemą ir gali žymiai prisidėti sunormalinti dabartinę painią ir nenusistovėjusią pasaulinę prekybą.

ATLEISTI LIETUVOS ARTISTAI STEIGIA KLAIPĖDOJ OPERĄ

KLAIPĖDA. — "Lietuvos Keleivis" praneša, kad šiais metais, nesenai iš Lietuvos Operos ir Teatro paleisti artistai ir dainininkai, kurių tarpe Amerikos lietuviams gerai žinomi Babravičius ir Butėnas, rengiasi Klaipėdoje įsteigti privatišką operą. Pradedamieji darbai jau pradėti. Prie šios privatiškos operos numatoma pritraukti gerų muzikos meno žmonių. Prie šitokio žygio privertė bloga paleistų artistų ekonominė buklė.

Pirmiausiai Klaipėdoj bus suruošta keletas koncertų, ir jei publika palaikys ir pritars, bus organizuojama opera.

"Lietuvos Keleivis" numato, kad klaipėdiečiai, budami muzikos mėgėjai, tą sumanymą palaikys ir rems.

Privatiškos Operos steigimo iniciatoriai yra Butėnas, Babravičius ir kiti.

Nesenai buvo laikraščiuose minėta, kad jie atvyks į Ameriką, tačiau jei pavyks suorganizuoti operą, tai vargu važiuos.

ISPANIJOJE SUKILO ROJALISTAI

MADRID, Ispanija. — Ispanijoje netikėtai sukilo rojalistai, kurie iš karto bandė ginklu užimti Madridą, tačiau ten jų sukilimą likvidavus, jis perskėlė į Seville, pietinę Ispanijos dalį. Iš Madrido ir kitų miestų valdžia pasiuntė keleta kariuomenės pulkų sukilėlius malšinti. Rojalistų sukilimu vadovauja generolas Jose Sanjurjo. Susirėmimuose užmušti aštuoni žmonės ir daug sužeista. Visose neramiose vietose paskelbta laikina militarė diktatura.

WALKERĮ ALBANY SUTIKO LABAI IŠKILMINGAI

ALBANY, N. Y. — Pašauktas New Yorko miesto mayoras į Albany, šiomis dienomis išvažiavo. Albany mieste jį sutiko orkestrais ir iškilmėmis. Walkeris pareiškė susirinkusiems, kad jo sąžinė gryna, ir jis jokių kaltinimų nebijąs.

Rumanijoje sudaryta nauja vyriausybė.

Master of Arts laipsnis už veikalą apie Lietuvą

SEATTLE, Wash. — Lietuvis Steponas Eringis šiomis dienomis baigė Seattle Universitetą Master of Arts laipsniu. Laipsnį jis gavo už parašytą veikalą temoje "Lithuanian Culture and Progress" (Lietuvos Kultura ir Progresas).

Tą laipsnį, šiais metais Seattle Universitete iš 200 baigusių jį studentų, gavo tik trys.

Veikalas tiek geras, kad jis pasiųstas į Washington, D. C. vyriausybei ir patalpintas Kongreso skaitykloje, kaip vienas pavyzdingiausių ir geriausiai nušviečiančių Lietuvos kultūrą ir progresą.

ADV. ŠALNA TARPTAUTINIAM TEISININKŲ KONGRESE

HAGA. — Lietuvis advokatas Šalna, iš Boston, Mas. jau nuvyko ir dalyvauja Tarptautiniam Teisininkų Kongrese, Hagoje, kur šiomis dienomis buvo sprendžiama Klaipėdos byla. P. Šalna rašo, kad Kongresas prasidėjo gera nuotaika ir esą labai įdomu pasikalbėti ir pasitarti teisių reikalais su kitų valstybių advokatais.

ESTABLISHED February 10th, 1886

Vienybė

ĮSTEIGTA Vasario 10 d. 1886

LITHUANIAN TRI-WEEKLY Published Tuesdays, Thursdays and Saturdays

TRISKART PER SAVAITĘ Leidžiamas Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais

BY THE LITHUANIAN VIENYBĖ PUBL. CO.
193 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Telephone: Evergreen 8-4252

Subscription Rates: Metinė Prenumerata:
In United States — $4.00 — Jungtinėse Valstijose
Canada — $4.50 — Kanadoje
Other Countries — $5.00 — Lietuvoje ir kitur
Advertising Rates on Application Skelbimai pagal sutartinę

LIETUVAI REIKIA PIRKLIŲ

Lietuvos spaudoj nuolat bėdavojama, kad jai stinga lietuvių pirklių. Tą visi žinome. Dabar skelbiama, kad Lietuvių Prekybininkų, Pramoninkų ir Amatninkų Sąjunga Kaune gaunanti laiškų iš įvairių Lietuvos vietų su nusiskundimais, kad **Lietuvos prekybinėms įstaigoms trūksta lietuvių vedėjų.** Jie prašo sąjungos, kad ši jiems jų pristatytų.

Kur Lietuva jų gali gauti? Moko. Tokiam butinam reikalui esant, visi prekybos mokyklos mokiniai atostogų metu užimti praktikos darbais. Dabar žiurima, kaip jie tuos praktikos darbus atliks, o vėliau problema teks išspręsti kitaip.

Amerikoje, ne tik dabar, depresijos laikais, bet ir pirmiau, geriems laikams esant, tokios stokos specialistų pirklių nebuvo. Vis delto lietuvių didelė dalis išmoko pirkliauti, ir šiandien susikrovę turtus. Kita dalis netaip laiminga — jiems dabar, sunkiems laikams užėjus, nevyksta. Kodėl, tad, čia rizikuoti, ar pavyks ar ne, kada, kaip matome, Lietuvoje yra kur kas geresnių progų? Mums net tenka stebėtis, kaip Amerikos lietuviai specialistai, kurių turime įvairiausių, nesidomi Lietuvos kylančia pramone, prekyba ir bendru progresu...

KODĖL LIETUVA NEDALYVAUJA SPORTO OLIMPIADOJE?

Daugelis teiraujasi ir apgailestauja, kad Lietuva nedalyvauja Sporto Olimpiadoje, Los Angeles. Priežastys, kiek mums suprantama, šitokios:

Visų pirma Lietuva negalėjo asignuoti daug pinigų Olimpiados komandai. Tas itin svarbu, kada Lietuvos norima ir ruošiamasi statyti savo sporto rumus ir bendrai sportą suvalstybinti. Tas kaštuos daug pinigų. Antra, Lietuva neturi tinkamos komandos, kuri galėtų rimtai konkuruot kitoms valstybėms. Latviai, Lietuvos kaimynai, iki šiam laikui užima apie 20 vietą Olimpiadoje, tai palyginus labai žema, o juk, žinome, kad Latvija sporte stovi kiek aukščiau Lietuvos. Turint minty ekonominę depresiją ir aukščiau minėtas priežastis, Lietuvos nedalyvavimas atrodo pamatuotas. Geriau įrengti savo įstaigas ir stadiumus, kur ateičiai butų galima ruošti gerus sportininkus, negu dabar dalyvauti, bet nepasižymėti.

ARTĖKIME SU CANADOS LIETUVIAIS

Nenaujiena, kad Canadoje yra gana daug lietuvių, nenaujiena, kad jie nori su Jungtinių Valstijų lietuviais bendradarbiauti ir išvien veikti. Tas klausimas musų tautininkams turi rupėti ir kuogreičiausiai reikia praplėsti savo veikimo dirvą ir į Canadą, kur iki šiol veikė tik vieni vadinamieji "komunistai", tikslu pasimedžioti "sendvičių". Canadiečių noras nesenai išreikštas Niagara Falls, canadiečių piknike, kur lankėsi ir keliolika vienybiečių. Vienybiečiai mums rašo, kad santykiai tarp tautininkų ir Canados lietuvių abiejose pusėse pageidaujami, ir turi buti prie to einama. Atatinkamos organizacijos turėtų tuo reikalu pradėti rupintis. Savo veikimą apriboti vien Jungtinėse Valstijose negana, reikia pažvelgti ir į užsienį, kur rasime gerų lietuvybei palaikyti jėgų. Pirmoj eilėj, žinoma, tai Canados lietuviai.

-: APŽVALGA :-

"NON POSSUMUS! — NEGALIME! — WE CAN'T!"

Tokia antrašte Lietuvos Vyčių organas "Vytis" užvardino ir užbaigė editorialą, kuriame jis pareiškė stiprų pasipiktinimą musų tulais šiaudadušiais, kurie dangstosi svetimomis plunksnomis. Čia perspausdinam tą daug pasakantį editorialą ištisai:

Daug kas viešame gyvenime veidmainiauja. Mes to negalime daryti ir nenorim. Noriu teisybei į akis drąsiai žiurėti ir su teisybe skaitytis. Mes žinom, kad visa Lietuvių Amerikos jaunesnioji karta tik angliškai kalba, tik angliškai galvoja. Taip daro jaunesnioji dvasiškija, priskaitant prie to ir Tėvus Marijonus ir Seseris Kazimierietes, Pranciškietes ir visas kitas, taip daro advokatai, daktarai, inžinieriai, mechanikai, pirkliai, agentai ir paprasti darbininkai. Ir ne tik kad kalba angliškai, bet ir savo vardus maino — ir mes nors Lietuvos Vyčiai, neturim tei sės jų užtat smerkti, nei jų kokiu nors budu bausti, nei nuo jų kratytis, nes mes patys pasirodytumėm veidmainiais, atsidurtumėm už gyvenimo ribų, netektmėm po savo kojų pamato. Ne! mes to daryti negalim, — non possumus — We can't.

Bet sykiu su tuom mes žinom, kad tas pasidavimas anglinizacijai neturi savyje nieko prakilnaus, nieko ideališko; kad tai yra tik tamsios minios, nelyginant avių, naturalus veržimasis keliais vedančiais žemyn ne aukštyn, kad jis yra tik tinginystės ir proto ubagystės ap sireiškimas ir tame žųsta lietuvių įgimtas originališkumas genijališkumas, artistiškumas ir visa tverianti, Amerikai naudinga jėga. Del to mes, Lietuvos Vyčiai negalim sustoti lietuviškai rašyti lietuviškumą žadinti, iš lietuviškumo palaikymo daug ko gero tikėtis. Mes negalime nei lietuviškumo atsižadėti, nei anglizacijoj paskęsti, mes negalime — non possumus — we can't.

"Vytis" tų musų silpnos dva sios tautiečių, kurie pasiduoda svetimybėms ir kaip pelės bijo save parodyti, nesijaučia turįs teisės smerkti ar bausti. Žinoma. Tas logiška. Tai yra asmeninis dalykas, ir joks laik raštis neturi jokios teisės kam nors asmeninių dalykų diktuoti. Bet "Vytis" teisingai jaučiasi turįs teisę apie juos pasakyti savo nuomonę. Ir pasakė labai vykusiai! Pas juos nieko prakilnaus, nieko ideališko. Mes su "Vyties" nuomone šiuo klausimu kuopilniausiai sutinkam. Jei tą nuomonę išklausytų ir plati Amerikos visuomenė, tai ir ji pilnai pritartų, kad tie silpni bailiai ir veidmainiai savy naikina savo neįkainuojamas savybes, kurios sudaro šiai šaliai reikalingą ir naudingą kurybinę jėgą. Save biją parodyti kuo jie yra, nieko nesukurė ir nesukurs. Jie tik gali naudotis kitų kurybos vaisiais. Del to ir sveikai galvojanti Amerikos visuomenė susidedanti iš daug tautybių, tokių slapukų, kurie pasislepia po kauke, lygiai nekenčia. "Vyčiui" garbė, kad sugalvojo gerą ir praktišką botagą tas bailes peliukes iš po šluotos išvyti. Pasakyk ką apie jas manai. Tas joms bus labai skaudu. Bet tik tuom galima atsiekti tikslą. Kaip nusilpusį kuną sustiprinti turi energingu mankštinimu užgauti ir skaudinti, lygiai ir nupuolusią ir susilpusią dvasią gana skaudžiu mankštinimu reikia gydyti. Jei Vyčiai visi tikrai ricieriškai tuo botagu išeis ir negailestingai tuos slapukus plieks, mes pamatysim džiuginančius rezultatus.

Vieną dalyką, šalia to botago, mes norim patarti: lietuvint pavardes. Dauguma lietuvių pavardžių ir vardų suslavinti. Suslavintos pavardės sudaro didelių nepatogumų as meniniam gyvenime ir lietuviui uždeda slavo antspaudą. Tas jaunimą ir pastumia anglikonizacijos link. Kurių pavardės yra grynos nesuslavintos, tiems nėra tikslo, ir jie jų nemaino angliškomis. Jos trumpos, patogios, skambios r duoda savybės ženklą. Jaunimui reikia aiškinti skirtumą tarpe suslavintų ir lietuviškų vardų ir pavardžių, ir nurodyti, kaip suslavintas atitaisyti. Devyniais atsitikimais iš dešimties, jie sulietuvins sugrynins savo vardą ir pavardę, bet ne suanglins. Mes tą iš praktikos patyrėm.

—:PASTABOS:—

LIETUVIŲ NELAIMĖS

Paskutiniai Chicagos įvykiai — Universal State Banko užsidarymas ir "Sandaros" mašinų išgabenimas — raudoniesiems dar sykį davė progos pa džiugauti. Lietuvių tautos nelaimės—jiems džiaugsmas. Jie dabar džiaugiasi, kad Universal State Bankas užsidarė ir džiaugiasi, kad išvežtos "Sandaros" mašinos. Praeis metas kitas (gal dar mažiau), žydeliai išveš ir "Laisvės" ir "Vilnies" mašinas. Iš apie 50 asmenų štabo, kurie dabar lietuvių nelaimėmis, idiotiškai džiugauja, ir visą savo energiją pašvenčia destruktyviam savo tautos darbui, žydelių bus išmesti į gatvę. Tada galės tinkamai savo darbo vaisiais pasidžiaugti. Dalis tų rėksnių jau ir dabar žydelių šmesti, ir iš savo simpatikų ubagaujasi duonos. Likusi dalis savo likimo ir greit sulauks.

Musų tauta buvo šimtmečius pavergta. Pavergėjai pasistengė dalį musų brolių protiškai nunuodyti. Tie priešų užnuodyto proto musų žmones panaudoja visą savo gyvenimo darbą musų tautai naikinti ir žudyti. Jie užnuodiję musų liaudies dalį, padarė ją nelaimingą, ją dvasiniai ir medžiaginiai nuskriaudė ir save padarė nelaimingais, kurių galutinas likimas gale amžiaus yra — gatvė. Dalis jų jau pajuto, kas jų laukia ir rengiasi grįžti tėvynėn Lietuvon, senatvėj prieglaudos ieškoti. Jie ieškos ir gaus tą prieglaudą toj tėvynėj ir tarpe tų žmonių, kuriuos jie visą savo amžių stengėsi sunaikinti ir kurių nelaimėmis džiaugėsi ir tebesidžiaugia.

Nelaimingi tie musų raudonąja protlige priešų užkrėsti broliai, tačiau, tik skaudi tautos disciplinos rykštė juos tegali pagydyti! Sąmoningi lietuviai visam turi parodyti geležinį griežtumą už tautos vienybę, garbę ir gerovę, ir prieš tautos priešus, jos naikintojus energingai kovoti. Musų tautiečių ir įstaigų nelaimės tesustiprinti musų dvasią!

—o—

PIRMASIS LIETUVIS ARLINGTON KAPINĖSE

Aną dieną Washingtone, išvaikant bonų reikalautojus, veteranus, kareivių nukautas pasaulinio karo veteranas Vincas Juška, palaidotas Amerikos Tautinėse Arlington kapinėse, kurios randasi į šiaurę nuo Washingtono. Kiek mums žinoma, jis, rodosi, bus pirmas lietuvis tose kapinėse palaidotas.

Arlington Tautinės kapinės yra garbės kapinės, ir tik karžygiškais darbais pasižymėjusius ir įžymius amerikonus, jose tepriima laidoti. Civilių ten nelaidoja, kad ir įžymių žmonių. Velionis garsusis Wm. Bryn ten palaidotas tik del to, kad jis yra buvęs kariškis, pulkininko laipsnio, karininkas. Tokiu budu musų tautietis Juška, už tą nedėkingumą, kokį sutiko iš Amerikos valdžios gyvas budamas, galiausiai garbe apdovanotas miręs, palaidotas Tautinėse Arlington Amerikos Karžygių kapinėse.

D. K.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ

Rašo V. S. JOKUBYNAS

(Tąsa)

ĮSISKOLINUSIŲJŲ LIKIMAS

Anais senaisiais laikais daugely Europos valstybių skaudus likimas laukė visus tuos, kurie įsiskolinę kokiam ponui, negalėjo, ar nepanorėjo skolos atmokėti. Tokiu atsitikimu, jei skolininkas buvo kietaširdis, įsiskolinusį galėjo be teismo parduot į vergiją, su jo visa šeima, o likusį jo turtą pasiimt sau. Tokiai tvarkai esant, tais laikais vergų buvo pilnos rinkos; vieni juos už skolas pardavinėjo, kiti juos pirko gyvulių vietoj, ir su tokiais pirktiniais vergais elgėsi kaip su gyvuliais.

Keturioliktam, penkioliktam, ir iš dalies, šešioliktam šimtmety, Anglijoje skolininkai sau skolinguosius šaukdavo teisman ir tik teismui nusprendus, negalėjusieji savo skolų užmokėt, buvo metami į kalėjimą, pažymint, kad kalėjime turės but tol, kol su savo skolininku atsiteis, tai yra, kol skolą sumokės. Vėliau įstatymai buvo "pagerinti" iki tiek, kad įsiskolinęs kalėjiman buvo metamas paskirtam laikui, o jei per tą laiką skola nebuvo atmokėta, tada jau pasmerktasis turėjo but žudomas. Tokiems įstatymams įėjus veikmėn, Anglijoj žudynės žymiai pasidaugino.

Nuo šio įstatymo nebuvo atleidžiamos ir moterys. Ir prasiskolinusios moterys žinojo savo likimą ir kas jas laukia, jei skolų negalės išsimokėti. Tik antroje šešiolikto šimtmečio pusėje įstatymas dar "pagerintas" iki tiek, kad prasiskolinusi moteris galėjo ištekėt už vyro, ir tuom sudildyt savo skolas, nes einant įstatymu, jos skolos jau tekdavo jos vyrui, ir tas turėjo arba atmokėt savo žmonos skolas, arba tam tikram laikui eit į kalėjimą, ir paskui but žudomam, jei savo žmonos skolų negalės atmokėt. Tokiu budu tada vyrams vesti žmonos buvo didelė rizika.

Tokiam įstatymui veikiant, Anglijoje tarp moterų, taip našlių ir merginų išaugo mada, prasiskolinus ieškot sužieduotinių ir ištekėt, tokiu budu savo skolas perkelti savo vyrui, o kad vyrai buvo labai atsargus, tai prasiskolinusios moters ieškojo sužieduotinių kalėjimuose ir tekėdavo už pasmerktinių, kuriems netrukus reikėjo skirtis su savo gyvybe. Net aukštos kilmės, iš kunigaikščių ir kitokių didikų kilusios moterys, kurios buvo daug prasiskolinusios, teismuose susirasdavo pasmerktinių vardus ir nuėjusios į kalėjimus, rinkosi sau sužiedotinius, ir tekėjo už kriminalistų, kurie už poros ar kelių dienų turėjo but vedami nužudymo vieton. Tokiu budu moterys pasiliuosuodavo iš savo skolų, nes įstatymai jų skolas perkėlė jų vyrams, o vyrui žuvus, jau neliko kam atsakyti už skolas, todėl ir skolos įstatymu buvo panaikinamos.

Jungtinėse Valstijose dar pradžioje aštuonioliktojo šimtmečio veikė įstatymas, kurio negalįs užmokėt savo skolų, galėjo but areštuojamas ir teismo baudžiamas, tik vėliau įstatymas pakeistas, ir jis veikia iki pat šių dienų; einant naujuoju įstatymu, skolingasis gali buti skundžiamas teismui, bet negali buti areštuojamas. Senovės žyduos buvo įstatymai, kuriais kas penkios dešimtys metų skolos buvo panaikinamos, jei buvo įrodyta, kad skolingasis tikrai negali skolos atmokėti.

KARAI IR POKARINIAI VARGAI

Viduramžiais ir pradžioje naujosios gadynės vidurinėje ir vakarinėje Europoje buvo žiauriausi karai. Miestų ir kaimų gyventojų teriojimas nesiliovė. Apie žmonių vargus ir gyvenimo padėtį karo metu, netenka čia kalbėt. Bet karui kur nors apsistojus, gyventojams tekdavo pergyvent dar didesnius pavojus iš plėšikų pusės. Tais laikais kareiviai budavo samdomi. Samdininkams buvo mokama algos pinigais, o pinigų trukstant, jiems buvo atiduodama pusė plėšimų, kuriuos kareiviai suplėšdavo iš žmonių. Kada karas kaip nors pasibaigė, kareiviai buvo "iš darbo" paleidžiami. Tada atsirasdavo nesuskaitomos "bedarbių" armijos. Šimtai tukstančių sužvėrėjusių žmonių paleistų pilnon valion, neturėdami kuo maitintis, leisdavosi žmones plėšt, savo gyvenimui aprupinti. Tam tikri tuntai, po laukus rąiti jodinėdami, gaudė plėšikus ir be jokio teismo žudė, bet visų išgaudyt jokiu budu neįstengė. Plėšikų buvo perdaug, o jų padaugindavo, prie paleistųjų kareivių prisidėję ir paprastieji plėšikai. Susidarius jų didelėms ir nesuskaitomoms gaujoms, valdžios pasidarė persilpnos jiems išnaikinti. Plėšikai tada įsivyravę, pajuriais ir pagiriais įsisteigė savo tvirtoves, apsiginklavo, ir virto naminių nenaudėlių armijomis, kurias užkariaut ėmė labai daug ilgų metų, kada paprastieji valstybių karai jau pasidarė retesni.

Nors tokių plėšikų armijos visur ir visuomet gyvavo, tačiau jie buvo stipriausi ir ilgiausiai pasilaikę Anglijoj, nes ten buvo patogiausia vieta, kadangi Anglija, išsidraikius salomis jurose ir buvo sunkiai prieinama iš visų pusių. Tad jurų pakraščiais visose salose toki plėšikai įsigyveno ir gana saugiai įsikurė.

(Bus daugiau)

APVIRTO MALDININKŲ AUTOBUSAS

SEDA, Mažeikių aps. — Ne senai didelis sunkvežimis, pilnas maldininkų, važiavo iš Grustės bažnytkaimio atlaidų į Sedą, bet pakeliui nukrito nuo tilto ir apvirto. Važiavę 25 žmonės išliko gyvi ir sveiki, tik po geroką guzą kiekvienas gavo.

BRANGUS DARBININKAI

KAMAJAI, Rokiškio aps.— Daugeliui šios apylinkės ukininkų, sulaukus vasaros darbymetės, teko samdyti darbininkų lauko darbams. Tačiau šiemet jie buvo labai brangus, nes reikėjo mokėti po centnerį ir arti to į dieną. Tai labai brangus mokestis, koks tik iš didelės bėdos tenka mokėti.

KNYGOS—RAŠTAI

J. K.

Konkursas lietuviškos filmos scenarijai. Lietuvoj paskelbtas konkursas, parašyti lietuviškai filmai scenariją. Scenarija turi but iš lietuvių tautos kaimiečio gyvenimo, do rovinio pobudžio. Už scenariją bus duota dovana. Iniciatyvą šiam konkursui ima p. J. Vaičkus.

J. K.

Knygos kitomis kalbomis apie lietuvius

Kelios dienos atgal į mano vaistinę atėjo Rev. H. P. H.. Jis su savim turėjo knygą Trumpai pasikalbėjus, paprašiau parodyti knygą. Knyga "Martin Luther", the hero of the Reformation 1483-1546, by Henry Eyster Jacobs. G. P. Putnam's Sons, New York and London. Pažiurėjus į knygos titulą, lyg tyčia pasitaikė atverst pusl. 12 į akį puola žodis John Trebonius. Atydžiau pažvelgęs į knygą pusl. 19, 25, 44 ir 398 randu Dr. John Matthesius. Toliau pusl. 65, 79, 117 ir 287. Kitas Theologas Frederick Myconius (Mykonius, P. A. J.). Per visą knygą musų tautiečių vardai tik mirgėt mirga.

Lietuvio lotynų kalba knyga

Mano knygyne yra įdomi knyga: "Gesneri Phytographia Sacra. Knyga lotynų kalba "Phytographia Sacra Generalis Quam, Auxiliante Deo, Praeside Johanne Gesnero, Med. D. Phys. & Math. Prof. Publ. Academiae Imperialis Naturae Curioso. Rum, Er Socc. Regir. Scientiar. Berolinensis, Suesiae Upsal. Goetting. Physico-Botanicae Florentinae et Physico-Medicae Basiliensis Membro. Pro consequendo Examine Philosophico Defendent Antonius Wirzius". ir kit. Kas tas Antanas Wirzius (Viržius P. A. J.)? Dviejų nuomonių tuo klausimu nėra ir negali buti, meti akį į žodį, ir matai, kad tai musų tautietis.

Kitą knygą aš labai rekomenduočiau lietuviui paimt ir perskaityti tai: "Our Unitarian Heritage" by Earl Morse Wilbur. The Beason Press, Inc., Boston, Mass. Knyga labai lengvai skaitosi, ypatingai teikia daug žinių ir plačiai aprašo Reformacijos laikus. Iš rodo, kad ta knyga buvo įkvėpimu musų Gerb. J. Pronskui. Jis panaudojo daug medžiagos parašydamas knygą "Arionų Prisikėlimas".

Pažvelgus atydžiau į praeitį, prisimena Dr. V. Kudirkos žodžiai:

"Iš praeities tavo sunų
Te stiprybę semia".

P. A. Jatulis.

PINIGŲ KIEKIS APYVARTOJE

KAUNAS. — Birželio mėn. pinigų kiekis apyvartoje nors ir mažesnis buvo, kaip pernai, bet, beveik tokis, kaip užpereitais metais tuo pačiu aiku, butent: 1930 m. — 109.210 tukst., 1931 m. — 124,170 tukst. ir 1932 m. — 109,063 tukst.

MAŽEJA ŽUVYS UPĖSE

PIKELIAI, Mažeikių aps.— Šioj apylinkėj Varduvos ir Ventos upėj labai sumažėjo žuvys. Gyventojai spėja, kad jos del to sumažėjusios, jog per daug dabar žuvautojų atsiradę.

KORESPONDENCIJOS

SHENANDOAH, PA.

Trukšmas

Šioj parapijoj jau kelinti metai vyksta trukšmas. Parapijonys nepatenkinti Romos kontrole parapijoj, ir nori bažnyčią patys valdytis. Turi ir savo komitetą, kuris išrinktas sausio 17 d. ir veda parapijonų reikalus. Tačiau, liepos 17 d. sušauktas kitas susirinkimas, ir išrinktas kitas komitetas, kuris tuoj senąjam pranešė, kad jie jau neveikią. Tačiau čia nebuvę tie parapijonys, kurie dalyvavę pirmąjam susirinkime. Naująjį komitetą remia ir į jį įeina pats klebonas kun. Juozas Karalius. Dabar dalykas atsiduria teisme, ir jam teks išspręsti, kuriam iš tikrųjų komitetui parapija reikia valdyti.

Didžiuma parapijos remia senąjį komitetą, kunigas — naująjį. **Parapijonas.**

BALTIMORE, MD.

"Dainos" piknikas

Sekmadienį, rugpiučio 7-tą d. Arion Parke įvyko "Dainos" draugijos antras metinis piknikas. Publikos į pikniką atsilankė neperdaugiausiai. Neatsilankymo skaitlingai publikos be ne bus svarbiausia kliutis, tai žiaurusis nedarbas, antra tai gal kiek sulaikė publiką ir lietus, tačiau atsilankiusios publikos gana žymią dalį sudarė musų gerieji biznieriai ir profesionalai.

Iš profesionalų buvo matyti Adv. N. Rastenis su žmona, Adv. V. F. Laukaitis su žmona. Iš biznierių A. Brokas su žmona, J. Gurinskas su žmona, J. Kriaučialiunas su žmona, J. Gričina su žmona, S. Leonavičius su žmona, J. Stalgis su žmona, K. B. Kučauskas su žmona, A. Bradunas su žmona, M. Milinauskas su žmona, J. Milinauskas su žmona, P. Weizingoff su žmona, P. Rokuiža, S. Butkus, X. Navickas ir keletas kitų, kurių pavardžių man neteko pasižymėti.

Šie gerb. profesionalai ir biznieriai pasirodė, kad jie yra tikri "Dainos" draugijos rėmėjai ir lietuviškojo meno palaikytojai, ir tik dėka šių gerb. profesionalų ir biznierių, nors ir neskaitlingas piknikas, galima sakyti, pilnai pavyko. Jeigu visi lietuviški profesionalai ir biznieriai remtų "Dainos" draugiją, kaip remia aukščiau paminėti, tai "Dainos" draugija galėtų nuveikti milžiniškus darbus meno ir dailės dirvoj tačiau, nelaimei, daug didesnė musų profesionalų ir biznierių dalis, laike "Dainos" draugijos parengimų lieka namie ar kur klubuose bei jurų pakrantėse su lindę baliavoja. Jeigu šioj korespondencijoj suminėti gerb. profesionalai ir biznieriai, nebutų atėję su savo gausia parama, tai šis "Dainos" draugijos parengimas butų padaręs didelę žaizdą "Dainos" draugijos jaunam kunui, ir tik dėka šiems profesionalams ir biznieriams, kartu ir atsilankiusiai publikai, "Dainos" draugija iš šio parengimo išėjo dar su laimėjimu.

Dalyvis.

WORCESTER, MASS.

Ansonijos lietuviui nelaimė

Į čia atvažiavo Ansonia, Conn. lietuvis Juozas Jurevičius, 37 m. amž., tikslu vesti našlę Viktoriją Marčiulionienę su 5 vaikučiais. Worcestery policija jį išsigėrusį areštavo, ir patyrus, kad Ansonijos gyventojas, nutarė, kad tai valkataująs ir įmetė į kalėjimą. Tačiau kaip baisu, kada paskliido žinia, kad vargšui perskelta galva ir mirė! Policija aiškinasi, kad jis pats besidaužydamas, persiskėlęs į cementą galvą, tačiau kalėjimo šerifas kaltina policiją. Kaip tas pasibaigs, nežinia. Tačiau faktas, kad lietuvis mirė.

Tai kokio baisaus likimo lietuviai susilaukia. **Vietinis.**

AMSTERDAM, N. Y.

Vilniaus darbai

Noriu primint apie Vilniaus Vadavimo S-gos skyrių, nes buvo susirinkimas.

Nariai užsimokėjo skirtą Centro duoklę, o kiti ir už "Musų Vilnių", taip pat padaryta gerų tarimų ir vienas greit bus įvykintas; tai piknikas — gegužinė bendrai su ukrainiečiais. Išrinkta komisija; programą surengti iš šių asmenų: kun. A. Orvidas, M. Kerbelis, A. J. Lukšis, P. J. Lalas. Ukrainai duos gerą programą iš dainų ir šokių baleto, taip pat ir lietuviai ne atliks, nes p. K. Žalnieraitis prižadėjo Šv. Cecilijos chorą išlavint tinkamų dainų. O visi tautiečiai prisidės atsilankydami ir tuom parems Vilniaus Vadavimo Sąjungos darbą.

A. J. Lukšis.

ELIZABETH, N. J.

1,200 mylių per savaitę

Pasiėmęs savaitę atostogų, p. M. Putinas su žmona, draugėje J. Katiliaus ir žmonos (iš Kearny, N. J.) nutarė apsukti automobiliu Amerikos kavalką. Ir laimingai padengė virš 1,200 amerikoniškų mylių kelio Katiliaus hupmobily. Apsuko Niagara Falls vandenpuolį, Toronto miestą, Montrealą, pro Rouses Point ir Ausable Charm grįžo per Albany namo, vėl į kepyklos biznį (p. Putinas yra partneris jau gerokai išaugusio P.&K. duonos kepimo įmonės. **V.**

VEIKĖJAI SPARČIAI PLATINA "VIENYBĖS" PARENGIMŲ TIKIETUS

"Vienybės" parengimų ir piniginių prizų tikietai sparčiai parduodami. "Vienybės" geri rėmėjai tautiečiai smarkiai dirba ir parodo gerus rezultatus. Dalis gerbiamų tautiečių, kurie paėmė knygutes, jas jau pardavė ir prisiuntė tikietų Stubs su pinigais. Dalis pareikalavo daugiau. Kiti informavo, kad jau baigia parduoti.

Sekanti tolimesnių kolonijų "Vienybės" rėmėjai tautiečiai, kurie turi minėtų tikietų knygutes ir pardavinėja tikietus. "Vienybės" skaitytojus prašome teikti paramą pp. M. Kajokas, iš Buffallo, N. Y., S. Bujanauskas, iš Amsterdam, N. Y., J. Sekys, iš Hartford, Conn., J. Virbickas ir J. Katkus, iš Pittsburgh, Pa. V. V. Vaišnoras, iš Shenandoah, Pa., J. Jaras iš Baltimore, Md., ponios A. A. Ferentienė iš Chicago, Ill. Elzb. Kortez ir M. Bernotienė iš Grand Rapids, Mich. ir kiti.

BAYONNE, N. J.

Ar komunistai žino, kad blogai daro?

Kiekvienas gero darydamas žmogus, savo darbų nesigina. Dar skaito garbe, jeigu kas apie jo darbus kalba. Nekantresnis, ir pats giriasi... Tik piktadariai ar turėdami kokius išrokavimus, savo darbų užsigina ir pyksta, jei kas, jiems primena, už tai, kad jie žino blogai darą.

Na, o sudraskymas tokios pašalpinės draugijos kaip musų vytautinė, tai visi pasakys, kad tai yra piktadariškas darbas. Nariai, kurie jau moka duokles ir dirba jai jau per 20 metų, tikėdamiesi gauti ligoj pašalpą, pomirtinę ir mirusiam draugišką patarnavimą, lieka nuskriausti. Į kitą įstoti jie jau perseni. Ir, štai, atimant iš vargšo žmogaus tą, taip kaip ir iš turtingo atima jo visą gyvenimą sutaupytą turtą.

Pyksta už teisybę

Ir tik pasidėkavojant tautiškos įdėjos apsišvietusiems nariams, komunistų partijai nepavyko užviešpatauti šioj draugijoj ir paimti turtą ir narių laisvę. Komunistai, norėjusieji pavesti musų draugiją savo partijos kontrolėn, per mainydami vardą ir perdirbdami konstituciją, dabar turi skirtis nuo musų draugijos ir su savo atskala galės daryti ką nori. Bet vis delto daug pinigų išaikvojo davesdami draugiją iki to.

Neatsižvelgiant, kad tokių komunistų pasikėsinimų prieš draugiją, visi piktinos, bet manome, kad jie kaip savo partijos fanatikai, tiki gerai darą. O dabar pasirodo, kad ir jie žinoję blogai darą, nes jau dabar savo darbų gėdinas, užsigina ir pyksta, kad kalboje ar rašyboje primenam jų bandymą apmainyti draugijai vardą ir konstituciją.

Gėdinasi komunizmo

Negana to, dabar pasirodo, kad jie supranta, jog nedora lietuviams buti ir komunistais. Gėdinas ir bijos to vardo. Pyksta ant musų, kad juos pavadinom jų vardu — komunistais.

Jų proletaras "Laisvės" 176 nr. įsidėjęs musų rašytą iš "Vienybės" mintį, kur sakoma, kad komunistai sulindę į Vytauto draugijos valdybą, norėjo apmainyti draugijai vardą ir konstituciją, jis sako:

"Tai biaurus melas". Reiškia jie nebandę taip daryti!

Kitoj vietoj sako: "O kad jo supratimu, padaryti dalyką baisesniu, vartoja žodį "komunistai".

Reiškia norima parodyt, kad mes juos nekomunistus vadiname tokiu baisiu vardu — komunistais... Ar tai ne ubagai dvasioj, kad buna tokiais, kuo nenori ir kas baisu?! Tai kodėl mes nepykstam, dar laikome garbe, kad mus kas vadina musų vardu tautiečiais? Todėl ir komunistai nevadina mųs musų vardu, o pravardžiuoja "fašistais" arba kolioja atžagareiviais. Ir taip su kaprizais ir piktžodžia vimu užsigimė. Jie paliaus koliojęsi, kuomet nusibos, kaip jiems nusibodo jų pačių vardai, kuriais vadinos: komunistais, kaizeriais, laisvamaniais, bedieviais, progresistais, pirmeiviais ir kit. Dabar, del kokių tai išrokavimų, jie save vadina vėl nauju vardu "pažangiaisiais." Pas mus seniau Lietuvoje vadindavo skapintą jautį pažangiuoju, kuris pajungtas į žagrę, viršvagiu žengdavo...

Koliojasi, bet be faktų

Mat, per tiek metų komunistai naudojęsi ta tautiška draugija, dabar jie pralaimėję įpuolė desperacijon, tik nervuojasi, keikias, koliojas ir šmeižia visus kaip tik išmano. Nė vienos "Laisvės" korespondencijos netilpsta, kurioje nekoliotų Plungio. Atrodo, kad ir per miegą jis jiems akyse stovi, apie jį baisiausius sapnus sapnuoja, o iš tikrųjų, kuris nei toj draugijoj jau per 6 metus nebepriklauso. Jie mano sukeltų revoliuciją ir įsteigtų bolševikų valdžią, čia jeigu ne Plungis...

Virminėtam "Laisvės" numery sako, kad Plungis vedęs burį kokių tai fašistų į dirbtuves bosams skųsti juos. Žmogus, kuris apie 10 metų nedirba dirbtuvėj, nepažįsta jokių bosų ir nežino nei kur jie dirba. O jeigu už šmeižimą toki papuola į teismą, tai tuomet graudžius verksmus gieda...

Reikia su faktais, o ne kolionėmis, žmonėms aiškint nuo tikius. Bet, kad jau bloga paversti į gerą, jie nebepajėgia.

Tautietis.

PHILADELPHIEČIAI RIMTAI RUOŠIASI VILNIUI VADUOTI PIKNIKUI

PHILADELPHIA, Pa. — Liepos 25 d., Lietuvių Muzikalėj salėj įvyko trečias iš eilės Vilniui Vaduoti Komiteto piknikui rengti rugsėjo (Sept.), 1932 m. "Vytauto" parke susirinkimas.

Susirinkime dalyvavo šių draugijų atstovai; Lietuvių Muz. B-vės p. J. Ivanauskas, Šv. Jurgio dr-jos p. Boleslavas Sarcevičia, Liet. Rep. Kl. p. Antanas Tamulevičia, Liet. U. Kl. p. P. Keršis, SLA. 135 kp. p. A. Garliauskas, ir S. Masickas, Liet. Taut. Kat. par. p. Jonas Pečiukas, ALT. Sandaros — Z. Jankauskas; svečiai: Antanas Čiurlionis ir Kaz Slivynas patariamais balsais ir pats V. V. Komiteto pirm. p. A. Tvaranavičia.

Atstovai Jonas Pečiukas ir A Tvaranavičius pranešė, matęsi su lietuvių biznieriais ir tie pasižadėję pikniką paremti. Raportai priimti labai entuziastiškai. Ponui J. V. Griniui negalint pributi, jis perdavė Kap. Dariaus, iš Chicagos laišką, orlaivio piknikan atskridimo reikalu. Apkalbėjus atrasta, kad kap. Dariaus sąlygos nelengvos, todėl nutarta pasiulyti jam pagerinančias sąlygas. Šis pasiulymas galutinas, nes tolimesnėms deryboms vesti truktų laiko. Atlikti galutiną pasiulymą paves ta pačiam V. V. K-to rašt. Z. Jankauskui ir p. J. V. Griniui.

Veiks su ukrainiečiais

Tas darbas jau atliktas. Po to perskaityta pagaminti anglų kalba paliudymai, kurie priimti ir jau įgalioti šeši V. V. komiteto nariai rinkti biznierių aukas ir padėjimus; įgaliojimus pasirašė net šeši draugijų atstovai. Visų aukavusių V. V. naudai, ar jie butų lietuviai ar svetimtaučiai, nutarta paskelbti vardus ir pavardes spaudoj. Nutarta išdalyti dovanėles mažiems vaikams, Vilniaus Vadavimo atminčiai.

Tolesnis tarimas, tai piknikо darbininkai. Juos parupinti pasiėmė kiekvienas atstovas iš savo draugijos, klubo ar kuopos; viso net 30 asmenų. "Bavarsko" ir saldžiai — minkštų gėrimų pristatyti, pavesta Ant. Čiurlioniui; jeigu taip pat parupins 2 troku žmones piknikan ir atgal, nuo gatvekario pabaigos nuvežti. Įnešta ir nutarta pakviesti piknikan Philadelphijos Ukrainiečius, tą darbą pasiėmė A. Garliauskas ir S. Masickas. Nutarta pakviesti "Vienybės" piknikiečius, kuris įvyko rugp. 7 d., 1932 m., "Vytauto" parke, Philadelphijoj. Spaudos ir kiti darbai atidėti ateinančiam susirinkimui. Kadangi šiame susirinkime turėta daug reikalų, tai posėdžiai nusitraukė net iki 12:30 nakties, iš kur draugijų atstovai, nors jau buvo nuvargę del ilgo posėdžio, kalbų ir įnešimų, tačiau visi išsiskirstė kupini energijos, dirbti užsibrėžtą darbą iki galui.

Todėl Vilniui Vaduoti reikalu, šiuo pakartotinai kviečiame visų lietuviškų draugijų ir kuopų, Philadelphijos, Chester ir Camden, N. J., miestų, šaukti savo susirinkimuose tarimus, ne tik pavieniais, bet ir organizuotai pributi Vilniaus Vadavimo rengiaman piknikan, ir jį gausiai paremti. Prašome lietuvių pavienių ir draugijų iš tolimesnių miestų.

KELRODIS "Vytauto" parkan — Važiuojant gatvekariais, paimti Frankford Elevated ir važiuoti iki Bridge station. Nulipus žemyn, imk karą No. 66 ir važiuok iki galui. Iš ten važinės du trokai, kur jie nuveš piknikan ir atgal už 20c. Važiuojant automobiliais imkite Frankford Ave., paskui imkite kelią į kairę No. 513, Holmeville Pike iki vietos. Pasilaikykite šį kelrodį savo žiniai. V. V. piknikas atsibus rugs. 11 d.; jei lytų — rugs. 18 d., 1932.

Z. Jankauskas, rašt.

Azorės salose per žemės drebėjimus sugriuvo daug namų. Apie 1,000 žmonių liko be pastogių.

Anglijos kanale susidurė du prekybiniai laivai. Abu gerokai sugadinti, tačiau nenuskendo.

VIENYBĖS SPAUDOS BENDROVĖS METINIS

PIKNIKAS

Albertas Pilvelis

— ĮVYKS —

NEDĖLIOJE

Rugp.-Aug. 28, 1932

INDIAN GROVE PARKE,

NEW HAVEN, CONN.

Programa prasidės 6-tą valandą po pietų

ĮŽANGA 25c. *Už atsižymėjimą bus dovanos*

Šis piknikas bus vienintėlis ir pirmas nepaprasta programa. Musų lietuviški piknikai su senais papročiais turi buti pagyvinti. Reikia svečiams duoti naujo "pep," kad žmogus parvažiavęs namo, atmintų jog buvo piknike. Reikia žmonėms duoti sporto, kad kiekvienas atvažiavęs turėtų progos dalyvauti. Norint išpildyti didelę sporto programą, reikia prisiruošti ir pažinti žmonių psichologiją pritaikant žmonių išsilavinimui ir t.t. Taigi, visam, kas virš minėta, reikia vadovybės. Užaugint vadovybę turi buti žmogus, kuris tame diplomuotas. Ir štai rengimo komisija turi garbės pareikšti, kad SLA. Jaunuolių 4-ta apskritis dalyvaus *in corpore*, vadovaujant apskr. pirmin. ALBERTUI PILVELIUI. Šis jaunuolis yra Athletic Association prezidentas, pabaigęs Arnold College su garbės žyme, einąs instruktoriaus pareigas. Jis moko viešose mokyklose gimnastiką. Jo orkestras gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius.

Jis patėmijo, kad musų tėvų skaitomas laikraštis "Vienybė" yra tautiškos pakraipos, ir pareiškė, kad šiandien ir jaunuoliai jaučiasi lietuviais patriotais, tautos sunais.

Todel butinas reikalas visiems lietuviams dalyvauti "Vienybės" rengiamam piknike.

"Vienybės" piknikuose visada buna gražios programos, bet ateinančiam bus visai naujo pobudžio. Todel visi į pikniką!

RENGIMO KOMITETAS.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą Nuliudimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.

1439 SOUTH 2ND STREET

Philadelphia, Pa.

Telefonai: Bell — Oregon 5136
Keystone — Main 1417

Tikra Lietuviška Kepykla

Kepam del vestuvių ir visokių pokylių padabintus pyragus ir ruginę tikrai lietuvišką duonelę visokios rųšies

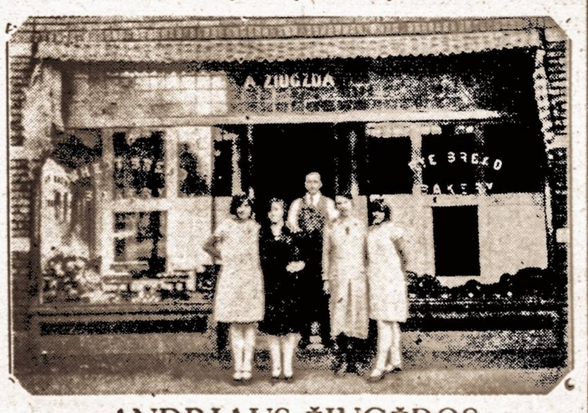

ANDRIAUS ŽIUGŽDOS

Reikalaukite pagal pažymėto antrašo:

182 VAN BUREN ST. NEWARK, N. J.

Phone Market 7188

HOLLAND-AMERICA LINE

STATENDAM

Statendam ✦ Rotterdam
Volendam ✦ Veendam

yra populiarųs laivai sumaniems keleiviams. Trumpas ir tiesioginis susisiekimas per Rotterdam arba Boulogne-Sur-Mer. Puikus kambariai ir patarnavimas TURISTINĖJ KLASĖJ (buvusi Antra Klasė) ir moderniškoje Trečioje Klasėje.

ŽYMIAI NUPIGINTOS KAINOS

Informacijų kreiptis į vietos agentą ar

HOLLAND-AMERICA LINE
24 STATE STREET NEW YORK

GERAI ŽINOTI
— KAD —
Jurgis Vaišnis
užlaiko pirmos rųšies
RESTORANĄ ir HOTELĮ
Wilkes Barre, Pa.
kur sveteliai gardžiai pavalgo ir pakeleiviai minkštose lovose pasilsi
PRIBUVUS Į WILKES BAREE
nuo stoties matosi
GEORGE'S HOTEL
AND RESTAURANT
88 East Market Street
(Priešais Geležinkelio Stotį)
Sveteliai atsilankę kartą, atsilankę paskui ir tankiau.
Jurgis Vaišnis, Savininkas

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC

Juozas Levandauckas

GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir Persitikrinkite

107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

JAUNUOLIAI: RAŠYKIT!

Pereitą žiemą įvedus "Vienybėj" kas šeštadienį "Jaunųjų Skyrių" ir pakvietus jaunuolius į jį rašinėti, atsiliepė gražus burelis jaunuolių — mergaičių ir berniukų ir pradėjo rašyti, kas kiek galėjo, kiek kas mokėjo. Iš pirmųjų Jaunųjų Skyriui bendradarbių buvo:

Anelė Kvederaitė, 16 metų amžiaus, 618 Electric St., Scranton, Pa.

Klementina Januškevičiutė, 15 metų amžiaus, P. O. Box 117, Silver Creek, Pa.

Lelija Biržytė, 12 metų amžiaus, 2720 E. Clearfield St. Philadelphia, Pa.

Elena Žebertavičiutė, 13 metų amžiaus, iš Minersville, Pa.

Juozas Krasinskas, 11 metų amžiaus, 93 Ward St., Worcester, Mass.

Elena Linkiutė, 12 metų amžiaus, 166 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

Bernice Gaurilčikas, 357 Division St., Amsterdam, N. Y.

Adelė Vitkauskaitė, 423 Elm St., Arlington, Pa.

Ir vėliau pradėjo rašinėti daug kitų jaunuolių. Už rašinėlius ir išsprendimą uždavinių buvo teikiamos dovanėlės.

Kaip ir paprastai su jaunuoliais, — upas perėjo, —ir apstojo rašinėti. O gal buvo skiriamos per mažos dovanėlės? Didesnių dovanėlių skirti neišgalim, kiti laikraščiai nei tiek dar neišgali. Mat, rodos, menka dovanėlė, bet per daugumą susidaro geroka suma pinigų.

Čia reikėtų tėvams ateiti į pagalbą jų vaikučius pratinti lietuviškai skaityti, rašyti. Bet ar tai del nedarbo, ar tai iš paprasto įpratimo, tėvai tuo klausimu labai mažai į vaikučius tekreipia dėmesio. Dabar vasaros laikas, atostogų laikas. Prie pasilinksminimų, prie žaidimų, butų labai vietoj dienos programos permainai, pridėti ir nors šiek tiek lietuviškai mokymąsi. Moką rašyti, gali savo įspudžius rašinėti, už ką bus pagirti, kiti gali nors po puslapėlį kasdien perskaityti iš lengvų skaitymėlių knygelių. Tokių knygelių galima nusipirkti, kad ir "Vienybėje."

Tat, tėveliai paraginkit vaikučius prie taip prakilnaus ir naudingo darbo! Jums patiems bus džiaugsmas.

Jaunuoliai! Taip pradžioje, taip ir dabar turite progą rašinėti į savo skyrių! Nepatingėkit! Nesidrovėkit rašyti del to, kad dar gerai nemokate rašyti. Užtai jums ir duodama proga pramokti. Rašinėkit, skaitykit ir matysit kaip pramoksit! Laukiame!

Juokeliai

Kunigas kapelionas pasakoja mokiniams apie karalius, norėdamas išgirsti, ar jie žino kas yra galingesnis už karalius.

—Isivaizduokit, vaikai, kad kur tai žemėje yra dar užsilikęs koks vienas, bet stiprus karalius. Ir kas iš jusų man pasakys, kas yra už tą karalių galingesnis?

—Tuzas, kunigėli, — atsiliepė veik visi mokiniai susyk.

Mamytės Pasakojimai

Kaip anąsyk pasakojau, pirmoje XIII šimtmečio pusėje, kai lietuvių tautai grėsė rimtas pavojus nustoti laisvės, buti galingų kaimynų paglemž tais, Lietuvos kunigaikščiai suprato, jog esąs gyvas reikalas spiestis, vienytis, nes pavieniai jokiu budu nebegalėsią atsispirti didelių valstybių valdovams, kaip antai: rusams, totoriams, lenkams ir vokiečių ordinams. Todėl nutarta vieną sumaniausią ir galingiausią kunigaikštį pripažinti vyriausiuoju visos Lietuvos valdovu, ir karui ištikus, jo klausyti, kaip vyriausio visų krašto karo jėgų vado.

Toks visų vyriausias kunigaikštis, Lietuvos valdovas ir vadas, pradėjo vadintis Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu. Pirmasis šituo vardu pasivadino Ringaudas. Jis pasižymėjo nepaprastu narsumu ir karvedžio gabumais. Ant Nemuno kranto, kur Dzitvos upė įteka, lietuviai, Ringaudo vedami, taip smarkiai sumušė rusus, kad kautynių vieta vadinama "Mogilna", t. y. kapai; ir, iš tikrųjų kuo ne visi rusai ten sau kapus rado. Be to, jis gerokai aplaužė ragus įsidrąsinusiems kalavininkams, kai tuo tarpu prusai, patys vieni, grumėsi žutbutinėse kovose su kryžiuočiais.

Iš tų kunigaikščių, garsiausias, tai buvo Mindaugis, apie kurį papasakosiu kitą kartą. Tik kantriai laukite!

Pasaulio perėjunas

Jaunuoliai gal ne kartą girdėjote kalbančius, kad girdi, jei žmogus neturėtų pilvo, tai butų laimingas gyvenimas: nereikėtų nei dirbti, nes tuomet valgyt nereikėtų, o be darbo žmogus kiek nori miegok, kur nori eik, pinigų iki valiai, nes valgiui nereikėtų praleisti. Tai gi, apie tai Lietuvoje ir yra pasakaitė. Jei kada ten nuvyksite, tai savo ausim išgirsite. Dabar aš jums apie tai trumpai papasakosiu.

Ėjo mišku trys vyrai ir kalbėjo apie savo pilvus:

—Ak, —sako, —kad mes galėtume nusikratyti tų savo pilvų, koki mes butume turtingi!

Išgirdo jų kalbą senukas ir jiems tarė:

—Ar jųs norit nusikratyti pilvų?

—Kaip gi nenorėję! Kad atsirastų toks žmogus, kuris mums tuos besočius pilvus atimtų, mes jam labai butume dėkingi.

—Gerai, aš galiu tai padaryti!

Tuojau paėmė vienam, antram, trečiam išvertė pilvus ir sukabino: vieno ant vieno ąžuolo, antro ant antro, trečio ant trečio.

Eina dabar tie vyrai linksmi, atsikratę pilvų; ką gi, nei valgyt nereikės, nei dovanai laiko gaišint, nei nešiot tokio sunkumo; tiktai dirbk ir pinigus krauk.

Nuėjo visi trys į miestą ir pristojo prie darbo. Atėjo vakaras ir yra pinigas. O kur jį dėsi nedėjęs vis į kišenę.

Buvo vieną sykį šventė. Suėjo tie vyrai ir vienas kitam sakosi, kiek kuris per mėnesį uždirbęs. Bekalbėdami atsiminė ir apie savo pilvus.

—Kas iš to, —sako, —kad mes turtingi, o kad pilvų nebeturime? Kad mes pilvus turėtume, tai pasivalgytume sau, atsigertume, ir kaip malonu, miela butų... O dabar — žiurėk tik į pinigus, saugok juos ir dar naudos iš jų neturėk! Tuščia jų! Eime pilvų ieškoti!

—Eime, kiti pritarė. Ir nuėjo.

Ateina tie vyrai į mišką, žiuri — gi ąžuolai kuone su šaknimis sugraužti, o pilvai guli žemėje susitraukę, sukempėję, pageltonavę nuo saulės. Vyrai išsigando.

—Vistiek jau prapuolėm, nebeprigis musų pilvai!

—Nebijokit, — atsiliepė iš po eglės senukas, — aš jums pilvus prigydysiu.

Ir tuoj paėmęs prisegiojo kiekvienam savąjį pilvą.

Nebežino vyrai, nei kaip džiaugtis, nei kaip atsilyginti tam senukui.

—Kol busim gyvi, tol tamstos neužmiršim!

Ir suprato vyrai, kad be pilvų gyvenimas daug nesmagesnis. Tat nuo to karto daugiau niekuomet nerugojo savo pilvams.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

"Talkos" Biuro Korespondentų Pranešimas

TEBEPINGA PRAGYVENIMAS LIETUVOJE

KAUNAS. — Pingant žemės ukio produktų kainoms, tebepinga ir pragyvenimas Lietuvoje. Brangiausias pragyvenimo minimumas buvo 1925 metais, kada vienam žmogui pragyventi reikėjo 119 litų mėnesiui. Šiemet gegužės mėn. vienam žmogui pragyventi pakako 77 lt. 97 ct. arba pigiau, kaip prieš Did. karą, kuomet vienam žmogui pragyventi reikėjo 83 litų 15 ct.

LIETUVOS DRAUDIMO ĮMONĖS

KAUNAS. — Lietuvoje dabar veikia 5 draudimo įstaigos, kurios praeitais metais turėjo per tris milionus litų savo kapitalo. Visos jos, nežiurint tai, kad pernai buvo sunkios draudimo sąlygos, buvo apdraudusios turto už 885 milionus litų, gaisro nuostolių sumokėjo pusšešto miliono litų ir dar joms liko gryno pelno 384,392 lt. Vidutiniškai iš 100 litų apdrausto turto sudega už 50 ct.

AUGA SMULKIOJI PRAMONĖ

KYBARAI, Vilkaviškio aps. —Pastaruoju laiku čia baigiama statyti moderniška dažykla. Stato ją patyręs specialistas. Šios rušies įmonės Kybartuose nebuvo ir del to gyventojai jautė kėblumą.

REMKIM VILNIAUS GELEŽINĮ FONDĄ

Atsišaukimas į Amerikos lietuvius

Vilniui Vaduoti Sąjunga yra įsteigus VILNIAUS GELEŽINĮ FONDĄ ir tam tikrą Komitetą, kuris rupinasi V.G.F. reikalais Lietuvoje ir nori išplėsti jo veikimą visam pasaulyje, kur tik randasi lietuvių kolionijos. **Vilniaus Geležinis Fondas** turi didelę reikšmę ir bus svarbiu faktorium kapitalą organizuoti Lietuvos sostinę Vilnių atvaduoti. Šiuo, taip svarbiu reikalu, aš iš V.G.F. Komiteto gavau atsišaukimą, kurio čia nuorašą patiekiu musų gerb. spaudai ir per ją Amerikos lietuvių visuomenės žiniai, tikslu, supažindinti amerikiečius lietuvius ir, juos patraukti į bendrą Vilniui vaduoti darbą.

Dokumento tekstas:

Vilniaus Geležinio Fondo K-tas
Daukanto G-vė Nr. 3,
Kaunas, liepos 7 d. 1932 m.

Hartfordo VVS. skir. Pirm.,
p. V. M. Čekanauskui,
Keney Tower Hotel,
Hartford, Conn. U. S. A.

Gerb. Tamsta:—

Amerikos lietuviai ir jų organizacijos jau ne kartą įrodė, kad nors jie ir toli už jurų nuo savo Tėvynės Lietuvos gyvena, bet jiems labai ir labai rupi ir artimi širdžiai visi lietuvių tautos reikalai bei vargai. Jie padėjo lietuvių tautai kuriant nepriklausomą valstybę: milionai parašų pagreitino Lietuvos valstybę de jure pripažinti; neapsėjo ir lietuviškų pinigų atsiradimas be Amerikos lieutvių pagalbos: daug buvo suaukota Lietuvos aukso fondui. O kiek kiekvienus metus Amerikos lietuviai prisiunčia Lietuvon savo giminėms dolarių! Čia sunku ir išskaičiuoti visus budus, kuriais Amerikos lietuviai padeda savo brangiai Tėvynei Lietuvai. Garbė jiems už tai ir Tėvynė visuomet liks jiems dėkinga.

Daug turėta vargų kuriant nepriklausomą Lietuvą, daug jų jau bendromis jėgomis nugalėta, bet dar ne visi. Vargsta ir sielojasi lietuvių tauta, netekusi savo sostinės Vilniaus ir tas vargas dabar didžiausias. Atgaivino lietuvių tauta nepriklausomybę, suorganizavo kariuomenę, apgynusią tautą nuo gausingų priešų, įvedė savo valiutą, kuri ir iki šiai dienai tvirtai laikosi ir daug dar kitų naudingų darbų nuveikė ir dabar visos tautos energija nukreipta į vieną svarbiausią darbą, į savo sostinės, Vilniaus vadavimą.

Vilniaus vadavimas nėra tai kurios vienos organizacijos ar lietuvių grupės darbas. Tai yra visos tautos, visų lietuvių, nežiurint kur jie gyventų, darbas. Tam darbui reikia sutelkti visus, kas tik savy jaučia nors kibirkštėlę lietuvybės. Amerikos lietuviai ir jų organizacijos, tiek daug kartų tiesė savo broliams Lietuvoje pagalbos ranką, ir šiandien neatsisakys jos paduoti ir Vilniaus vadavimo darbe.

Vilniui Vaduoti Sąjunga, kurios pirmininkas **Prof. M. Biržiška** lankėsi Amerikoje ir ten taip maloniai lietuvių buvo sutiktas ir priimtas, pereitų metų suvažiavime, Vilniaus vadavimo darbe, nutarė keisti kryptį, t. y. eiti nuo žodžių, prie darbų. Tuo tikslu yra įsteigtas VILNIAUS GELEŽINIS FONDAS ir tam fondui suorganizuoti ir jo reikalus tvarkyti išrinktas tam tikras komitetas, kurio priešaky pirmininku stovi kun. Prof. F. Kemėšis, vicepirm. buvęs Krašto Apsaugos Ministeris Inž. B. Sližys, Iždin. senas lietuvių veikėjas direktorius K. Lapinas ir reikalų vedėjas A. Kupcikevičius.

Vilniaus Geležinio Fondo Komiteto vyriausias uždavinys — surinkti lėšų, kurios taip reikalingos Vilniaus vadavimo darbe, taip pat sudaryti progą, kad kiekvienas lietuvis, kad ir nedidele auka prie VILNIAUS GELEŽINIO FONDO prisidėtų, tuo pačiu prisidėdamas ir prie Vilniaus vadavimo darbo.

Šiam reikalui **Vilniaus Geležinio Fondo** Komitetas išleido "Vilniaus Pasus" ir "Vilniaus ženklelius". "Vilniaus Pasas" yra tai **simboliškas ženklas lietuvių teisės į Vilnių** ir kartu aukų knygelė, kurion perkami ir lipinami Vilniaus ženkleliai.

Gaunami už išplatintus **Vilniaus Pasus ir ženklelius pinigai, eina Vilniaus Geležinin Fondan.** Pagal statuto, iš **Vilniaus Geležinio Fondo pinigai** negali but imami einamiems Vilniui Vaduoti Sąjungos reikalams. Tai yra nejudomasis kapitalas, laikomas Valstybiniam banke, ir jis gali buti pajudintas tik didžiam Vilniaus vadavimo reikalui, ir tai tiktai Respublikos Prezidentui sutikus.

Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas yra pasistatęs sau tikslą, kad kiekvienas Lietuvos gyventojas ir kiekvienas už Lietuvos sienos lietuvis, didelis ar mažas, **įsigytų sau Vilniaus Pasą** ir nors kartą per metus nupirktų ir į jį įlipintų Vilniaus ženkliuką, nors už 10 centų.

Lietuvoje **Vilniaus Pasai ir ženkleliai** pardavinėjami visose Pašto įstaigose ir Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriuose. Iki šiam laikui Vil. Gelež. Fondan yra įplaukusi jau didoka suma. Komitetas, atsimindamas Amerikos lietuvių jautrumą ir nuoširdų norą padėti savo Tėvynei, tikisi, kad Amerikos lietuviai visi, kaip vienas, dideli ir maži, įsigys VILNIAUS PASUS ir į juos įlipins bent po vieną kitą Vilniaus ženkliuką. Čia Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas maloniai kviečia talkon visus Amerikos lietuvius, jų draugijas ir organizacijas.

Vilniaus Pasai Amerikoj platinami po 10 amerikoniškų centų; Vilniaus ženkleliai: po 5, 10, 25 ir 50 amer. centų ir $1, $2.50 ir $5.

Reikalingą platinimui Vilniaus Pasų ir Vilniaus ženklų skaičių prašome raštiškai reikalauti. Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas tikisi, kad visi lietuviai, dideli ir maži įsigys Vilniaus Pasą ir Vilniaus ženklelius įlipinti į Vilniaus Pasą; taip pat tikimės, kad visos lietuvių draugijos ir organizacijos padės platinti Vilniaus Pasus ir ženklelius, už ką iš anksto Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas taria širdingą dėkų.

Su pagarba.

VILNIAUS GELEŽINIO FONDO KOMITETO
Pirm. Kun. Prof. F. Kemėšis,
Inž. B. Sližys,
Nariai: **Dir. K. Lapinas,**
Ved. A. Kupcikevičius.

(Antspauda).

Iš virš tilpusio atsišaukimo, gerb. Amerikos lietuviai suprasite, kaip rimtą ir svarbų politinį darbą Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas rengiasi atlikti. Darbas jau pradėtas ir jo išdavos geros, Vilniaus Pasai ir Viln. Ženkleliai sparčiai platinami Lietuvoje, tatai būt labai gerai, kad Amerikos lietuviai taip pat iš širdies atsiduotų šiam tikslui — Vilniaus Pasus ir Vilniaus ženklelius platinti Amerikoje. Tai yra rimtas valstybinis ir tautišku atžvilgiu patriotiškas tikslas ir darbas amerikiečių lietuvių parėmimo vertas. Todėl pateikdamas spaudai šį atsišaukimą, maloniai kviečiu visus brolius ir sesutes lietuvius įsigyti Vilniaus Pasus ir į juos įlipinti bent kas mėnesį po vieną ženklelį, kad nors tik už 5 ar 10 centų.

Hartfordo VVS. skyr. Pirm.
V. M. Čekanauskas.

Tėmykite

Daug metų, kaip esu biznyje. Buvau kratinėtas, perkratinėtas, užkabintas, užpultas; buvau melagių apmeluotas ir pats jiems teisybės nesakiau; iškenčiau begales įžeidinėjimų, bet biznyje visvien esu, *nes noriu matyti, kas dėsis toliaus!*

UŽLAIKAU PATOGIĄ SALĘ del balių, bankietų, vestuvių, susirinkimų, prakalbų ir t. t. Taipgi gražus daržas del piknikų.

ŠMAGI UŽEIGA, skanus gėrimai, kvapsnus cigarai. Kas atvažiavęs neužeina pas mus,—tas jaučiasi kaip ir nebuvęs Great Necke.

IŠRANDAVOJU KAMBARIUS del pavienių, norintiems Great Neck paviešėti, ar apsigyventi.

PATARNAUJU AUTOMOBILIU, norintiems važinėti arti ar toli Jungtinėse Valstijose bei Kanadoje.

ZENON L. STRAUKAS, Savininkas
139 Steamboat Road, Great Neck, L. I., N. Y.
Telephone: Great Neck 2155

TĖMYKIT! "TOLEROL" TĖMYKIT!

Tukstančiai žmonių kenčia ir miršta nežinodami, kuomi prašalint vasaros karščio slogą. Vienos iš geriausių gyduolių yra *"Tolerol Powders,"* teisingi aptiekoriai ir daktarai visuomet pataria vartot *"Tolerol Powders,"* kuris sumažina karštį, sustabdo galvos skaudėjimą. Už 75c. dėžutė *"Tolerol Powders"* prašalins jusų nuožmų priešą.

URBO LAX TABS (25 centai už skrynutę) yra kai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą, kuris pagamina žmogui daug rupesčių ir sunkių ligų.

Adresuokit: F. URBONAS
151 Metropolitan Ave. Grand Ave. at 61st St.
BROOKLYN, N. Y. MASPETH, N. Y.
Telephone: Evergreen 7-10065 Phones: Juniper 5-9796, 5-9072

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043

MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELIAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMAJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.

VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.

MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

ANTHONY POWELL & STEVE TUBA
— Lietuviška Užeiga —
Didelė Salė susirinkimams ir kitiems parengimams
Bile reikale kreipkitės:
A. Powell (Povilanskas) & Steve Tuba
49 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 2-9045

P. J. NAUJOKO CIGARAI

Malonus Rukyti

Gerbiamieji: Mylėtojai gerų cigarų ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose bizniaus užvedimuose, kur rukymai yra užlaikomi, visur reikalaukit Naujoko Cigarų, VYTAUTO, JONO, PETRO. Šiais vardais yra geriausi cigarai. Rukydami ne tik džiauksitės, bet ir lietuviams darysite garbę, kad Lietuviška cigarų išdirbystė Amerikoj gyvuoja. Pareikalavus biznieriams ir privatiškiems Amerikoj visur išsiuntinėjama per paštą.

P. J. Naujokų Cigarų Dirbtuvė
361 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.

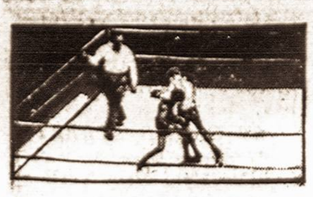

SPORTAS

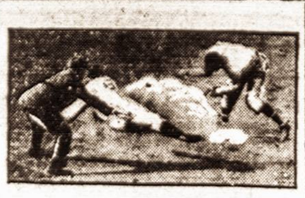

Sharkey kumščiuosis su Risco ar Maloney

Sharkio manadžeris Buckley pareiškė, kad vedamos derybos kumštynėms tarp Sharkio ir Maloney ar Risko. Jei pavyks susitarti, kumštynės įvyks ateinantį mėnesį Bostone.

Kai kurie laikraščiai sako, kad Sharkiui neverta rizikuot čampionato su tokiais kumštininkais, kuriuos Sharkey po keletą kartų nugalėjo.

Sarpalius supyko

Seattle, Wash. ypatingų sporto naujienų nėra. Apie Sarpalių mažai girdim. Atrodo, kad jis susipyko su Sporto Komisija, kuri norėjo jį statyti antraeiliniuose bautuose, o juk Sarpalius iki šiam laikui visuomet risdavosi "main" bautuose. Dabar jis Californijoje. Teko nugirsti, kad ritosi su Jim Londos.

Kada jis pasirodys Seattle, nežinia. *Sitko.*

Sharkio smugių aidas

KAUNAS. — Sharkio-Žukausko bokso rungtynės su Schmelingu yra atsitikimas, kuris privertė Ameriką ir Europą užmiršti nors kuriam laikui krizį, tarptautines konferencijas ir kitus galus. Tų dviejų žmonių kumščių smugių aidas žaibu apskrido aplink visą žemę, kuris ir dabar dar tebesikartoja, nors nuo rungtynių praslinko jau ilgokas laikas. Sharkio kumščio smugių aidas ne visiems padarė vienodo įspudžio. Amerikiečiai, mėgdami smarkumą, žinoma, kuo ne truko iš džiaugsmo. Tuo tarpu vokiečiai dar ir dabar tebevaikščioja nosis nukorę, nors savo Maksą ir glosto kiek peimanydami. Jų nepasitenkinimas suprantamas—Sharkis, nukirsdamas Schmelingą, brukštelėjo tuo pačiu ir visai vokiečių spaudai, kuri prieš rungtynes išsijuosusi gyrė Schmelingo dešinę ir galvą guldė įtikinėdami, kad jis Sharkį į ragą suvarysiąs. Tačiau ypatingo įspudžio padarė Sharkis mums. Prieš rungtynes musų žmonės laikėsi ramiai ir nedarė jokių neišmintingų alruzijų. Musų žmonės jei ir svarstė Sharkio laimėjimo galimybes, tai be jokio triukšmo reiškė savo nuomones. Kiek teko tada nugirsti, visi Sharkiui tikėjo, ir kaip matome, Sharkey neapvylė.

Rungtynių dieną, birželio mėn. 21, atmosfera pakito, truputį sutirštėjo. Pasklido gandas, kad rungtynių eigą perduos visos Vokietijos radio stotys ir geriausiai, paskelbs rezultatus. Kas turėjo progos prisiglausti kur nors netoli radio aparato, tas ir glaudėsi, ir tą naktį daug žmonių įtemptai laukė prie radio aparatų apie rungtynes pirmosios žinios.

Na, pagaliau ir sulaukė. Radio aiškiai pranešė, kad laimėjo ne Schmelingas, o musų Sharkis Išgirdus rezultatus, ne vieno nervai atsileido ir ne vienas lengviau atsiduso, o tie, kurie neturėjo galimybės pasinaudoti radio patarnavimu, ramiai miegojo ir kaip iš nustebimo išskėtė akis tik sulaukę ryto.

Rytą visose gatvėse blykčiojo prieš saulę ekstra telegramos, išleistos "Bangų" žurnalo, kuriose buvo smulkiai aprašyta rungtynių eiga ir rezultatai. Iš visų gatvių, iš visų kampų šypsojosi praeiviams į akis simpatiškasis Sharkio atvaizdas. Susidomėjimas minutė po minutės augo—net ir didžiausi flegmatikai, kurie į kiekvieną telegramą moja ranka, neatsilaikė prieš Sharkio šypseną. Netrukus jau visas Kaunas žinojo, kad pasaulio bokso čampiono titulą nešioja musų tautietis Žukauskas.

Tą pačią dieną patiekė platų pranešimą ir telegramų agentura "Elta." Laikraščiai nepasitenkino šiuo vienu pranešimu, —šalia jo spausdino ilgus straipsnius, vaizduodami Sharkio gyvenimo kelią, patį Sharkį, negailėdami komentarų ir džiaugdamiesi musų tautiečio tokiu dideliu laimėjimu. Visi, be išimties, lietuviški laikraščiai pateikė skaitytojams bokso čampiono atvaizdus ir netrukus jau visa Lietuva kartojo tik vieną vardą—Sharkis-Žukauskas. Paskutiniu laiku teko matyti vienos knygų leidyklos išleistą Sharkio-Žukausko portretą. Žmonės perka ir džiaugiasi. Girdi, mesime iš namų lauk abejotinos vertės miškelių paveikslus, o jų vieton kabinsime pasaulio bokso čampiono—savo tautietį.

Nuotaika, kuri susidarė tuoj po rungtynių vis dar neatslugsta. Sharkio vardą galima išgirsti visur—gatvėje, pliaže, parke, kavinėje. Jį kartoja visi baigę įvairias derybas prekybininkai, už jo sveikatą traukia alaus bakalą menininkai, apie jį svajoja moterys. Net sodžiaus žmonės ir tie negali be jo apsieiti. Tur but nėra kito žmogaus taip populiaraus Lietuvoje, kaip Sharkis-Žukauskas. Ir tur but nėra kitas taip laukiamas svečias parvykstant į Lietuvą, kaip jis.

Sharkis padarė siurpryzą musiškiams, musiškiai padarytų siurpryzą ir jam—jis rastų čia priėmimą tokį, kokio nei nemano. Jis Lietuvoje butų labai ir labai brangus svečias. —*Tsb.*

CLIFFSIDE MOTERYS PASIDARBAVO

"Vienybės" 89 numery, rugpiučio 2 d. laidoj, kam tai klaidingai painformavus, aprašant SLA. 5 apskr. išvažiavimą, Hillside, N. J. įvyko klaida, kur pasakyta, kad cliffsidiečių busą suorganizavo p.p. Grinius ir Karsokas. Tas neatatinka tikrenybei. Šie asmenys važiavo taip kaip ir kiekvienas ekskursantas. Buso, kuris dalyvavo 5 apsk. išvažiavime iš Cliffside, organizatorės buvo: J. Valikonienė (dabartinio SLA. 70 kp. sekretoriaus žmona), J. Šagamogienė (dabartinio SLA. 70 kp. pirmininko žmona), ir J. Karsokienė (SLA. 70 kp. iždininko žmona). Visos yra gerų vietos lietuvių veikėjų žmonos.

"Vienybės" Korespondentas.

Dviejų aukštų vagonai

Long Island geležinkeliai padarė keletą naujos rušies geležinkelių vagonų, kurie yra dviejų rušių. Šie nauji vagonai šiomis dienomis išmėginti. Jei tiks, jų bus ir daugiau padaryta.

VIETOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

Rado azartinių lošimų įstaigą

Policija darė kratas New Yorke ir rado azartinių lošimų slaptą įstaigą. Areštuota 140 žmonių. Datgiausiai turtuoliai ir politikieriai.

Automobilistai įsidėmėkit

Miesto judėjimo departamentas perspėja visus turinčius automobilius, kad automobilių stabdžiai butų kuo geriausiam stovy. Taip pat perspėja, kad važiuojant automobiliu paskui automobilį, užpakaliniai turi sustoti nuo pirmojo apie 35 pėdas. Atminkit, kad geri stabdžiai yra ne tik jųs, bet ir jusų kaimynų apsauga.

Puoš East Side

Miesto valdyba New Yorke ieško paskolų naujam didžiuliam tiltui statyt ir nugriaut ir panaikint visas valkatynes E. Side, New Yorke.

Sustabdė viešųosius darbus

New Yorko inžinieriai patyrė, kad per depresijos metus visoj Amerikoj sustabdyta viešųjų darbų, kuriuose žmonės but galėję uždirbti apie du bilionu dol.

Praplės Brooklyno įlanką

New Yorko valstija rupinasi savo bedarbiams duoti darbo. Del to sumanyta pagražinti visą valstiją, miestus, parkus ir kelius. Prie tų pagražinimo darbų daug bedarbių gaus darbus.

Brooklynas nori valdžios pa skolos, tobulinti ir praplėsti jurų įlanką.

Walkeris susimažinsiąs algą

Walkeris sutiko, kad jam butų sumažinta alga 20%. Jis taip pat pareikalavo, kad Gubernatorius jam duotų teisę tardyti tardytoją Seabury, kuris kaltina mayorą kyšių ėmime. Kai kas kalba, kad Walkeris bus pašalintas. Jei jis butų pašalintas pasiremiant Seabury kaltinimais, tai butų pirmuoju New Yorko mayoru pašalintu už graftą.

Išvažiavimas

A.L.R.K. Mot. Sąjungos 30 kp. rengia išvažiavimą Forest Park, rugp. 21 d., Ground No. 3. Malonėkit atsilankyti.

Naujas "Margutis" ir "Rimbas"

"Vienybės" knygyne gauti naujas "Margutis" ir "Rimbas." Abu šie numeriai įdomus, ir verti įsigyti. Kaina po 10c.

Išvažiavimas į Yaphank, Long Island

P. Ant. Citavičius, rugpiučio 14 d. rengia privatišką išvažiavimą į Grange Hall parką, Yaphank, Long Island.

Parkas privatiškas, yra šokiams salė, įrengimai žaidimams, biliardai. Be to galima ir laiveliais paplaukioti ir išsimaudyti juros įlankoje. P. Citavičius yra geras vienybininkas ir visiems vienybiečiams, kurie tą dieną numato kur nors išvažiuoti, patartina atsilankyt pas jį Grange Hall.

Iš Brooklyno jau keletas ruošiasi važiuot. But gerai, kad susidarytų didesnis burys.

Well, lets go! *Rep.*

Netoli New Yorko prohibicijos agentas konfiskavo laivą su $60,000 vertės alkoholio.

LIETUVIŠKA

GERIAUSIA DUONA
SCHOLES BAKING CO.
10 SCHOLES STR. BROOKLYN, N.Y.

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rųšies miltus — tas reiškia, kad musų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Musų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nes nesirgsite; tai nereikės išmokėti gydytojui.

Duoną pristatome į visas dalis — Brooklyno ir apylinkės, kaip į krautuves taip ir į pavienius namus, taipgi siunčiam ir į kitus miestus.

10 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

TEL.: STAGG 2-9645 Sav V. LUKOSEVICIUS

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS

Patarimo klauskite. Dr-o Zins—25 metai praktikos ir medikalio patyrimo gydyti visokias VYRŲ ir MOTERŲ chroniškas ligas. Odos, nerviškos ligos ir bendras nusilpnėjimas, skilvio, ir bendrai įvairių žarnų nesveikumai: plaučių, gerklės ir kitos įvairios ligos. Vyrai ir Moterys sėkmingai gydomi pasitikėjimu moksliška metoda. Mano kainos labai prieinamos ir patenkinantis laikas pagal susitarimą.

X-Rays, kraujo išekzaminavimas ir chemikalų patikrinimas, Serumo ir Vaccine įleidimas

PASITEIRAVIMAS IR EKZAMINAVIMAS DYKAI

DR. ZINS
110 E. 16th St. New York
Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl.

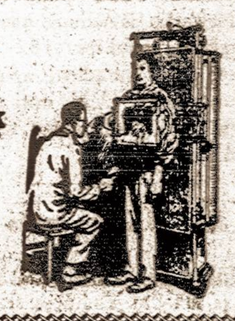

VALANDOS:
Šiokiomis dienomis
nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Sekmadieniais
nuo 9 val. ryto iki 4 val. vak.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

kurios pasaulis per šimtus metų laukė, jau yra gatava. Deksnio Galinga Mostis yra sudaryta iš 18-kos skirtingų elementų, iš visų kraštų svieto girių visokių medžių aliejų. Deksnio Galinga Mostis kaipo sąnarių spindulėtai, pasekmingai gydo: Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimus, Rankų, Kojų tirpimą ir atšalusį kraują, nikstelėjimą ir šiaip visokius skaudėjimus. Tukstančiai žmonių yra pagije, o milijonai da nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria, sulig naudos gydymo. Gvarantojam: jeigu nebu ne taip kaip rašom, pinigus grąžinam. Parsiduoda visur. Klauskite taip: DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT. Kaina 75 centai.

Deken's Ointment Co.
HARTFORD, CONN

$500 **LAIMĖK!** $500

Taip pereitais metais, taip ir šiais—"Vienybės" Spaudos Bendrovė "Vienybės" parengimų, piknikų ir t.t., lankytojams teikia prizus. Pereitais metais "Vienybė" leido laimėt naują "Studebaker" automobilių ir dar du prizus pinigais. Automobilių laimėjo p. Stasys Račelis, iš Maspetho, piniginius prizus—p. Al. Verbyla ir p-lė A. M. Marcelionis.

Kadangi prekių kainos puola, kartu ir uždarbiai, todėl "Vienybė" teikia dovanas lankantiems parengimus, be ekstra mokesčio, t. y., kiekvienas įsigijęs "Vienybės" įžangos bilietą už 50c., turi teisę prie laimėjimo teikiamų prizų, butent, $500 padalintų į tris prizus: Pirmas prizas $300, Antras prizas $150, Trečias—$50.

Laimėjimo bilietus įsigykite iš anksto. Juos galite gauti "Vienybės" raštinėj, pas direktorius ir šiaip rėmėjus

"Vienybės" įžangos-laimėjimo bilietas teikia jums teisę dalyvauti vienam čia suvardintųjų parengimų ir laimėti vieną teikiamųjų dovanų.

"VIENYBĖS" PARENGIMAI ĮVYKS:

PIKNIKAS, Klaščiaus parke, Maspethe, *rugpiučio-August 21 dieną*
LIAUDIES VAKARAS (koncertinė programa) Arcadia Hall, Brooklyne, *lapkričio-November 27 dieną*
NUMATYTI RENGTI PIKNIKAI:
Baltimore, Md., Naugatucke, Conn. ir New Haven, Conn.

PRIZŲ TRAUKIMAS ĮVYKS LAPKRIČIO 27 DIENĄ, ARCADIA HALL, BROOKLYN, N. Y.

Įsigyk įžangos-laimėjimo bilietą dabar, kainuoja tik 50c. Jųs nemokate daugiau nieko, kaip įžangą į parengimą, ir pačiu įžangos tikietu turite progą laimėti vieną piniginių prizų: $300, $150, ar $50.

$500 ---- **Įžangos-Laimėjimo Bilietas Kainuoja tik 50 centų** ---- $500

ĮŽANGOS-LAIMĖJIMO BILIETĄ PRISIŲSIME PAŠTU, REIKALAUKITE DABAR IŠ

"VIENYBĖ"
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

GARSAS BREAD 64-68 SO. 2ND STR. BROOKLYN, N.Y.

AR NORI BUTI SVEIKAS?
Valgyk Tikrą Lietuvišką Duoną!
KEPTUVĖ "GARSAS"
A. ŠRUPSKIS, Savininkas
64-68 So. 2nd Street *Brooklyn, N. Y.*
KEPA DUONĄ, PYRAGAIČIUS IR ĮVAIRIUS SKANESIUS
Vežam į krautuves ir siunčiam paštu ir ekspresu

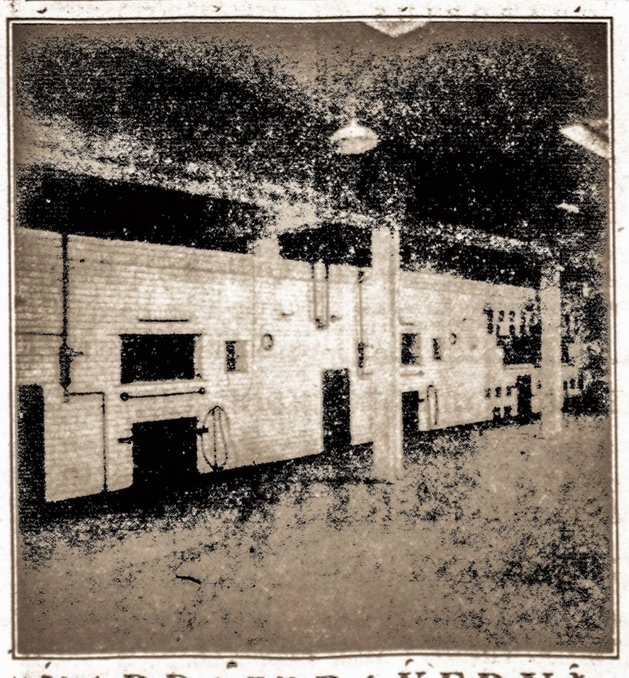

"VARPAS" BAKERY Inc.
MANADŽERIS A. M. BALCHUNAS
36-42 Stagg St. TEL. STAGG 2-5938 **Brooklyn, N. Y.**

VIDURVASARINĖ EKSKURSIJA
į
Lietuva
Iš New Yorko **Rugp. 13**
S. S. FREDERIK VIII
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
—Visas—Kelias—Juromis—
Per Kopenhagena į Klaipėdą
—Paranku—Švaru—Patogu—
Jųs Artimiausias Autorizuotas Laivakorčių Agentas
JUS TINKAMAI APRUPINS

VIETINĖS ŽINIOS

CLIFFSIDE LIETUVIAI Į "VIENYBĖS" PIKNIKĄ ATVYKS DVIEM BUSAIS

Iš pasikalbėjimo su p. L. Pocium ir kitais ekskursijos į "Vienybės" pikniką rugp. 21 dieną, Klaščiaus parke, Maspethe, tenka patirti, kad p. Pocius ne juokais ekskursantus organizuoja. Pasirodo, kad vienas busas jau yra suorganizuotas, dar stengiasi ir antrą sudaryti. Už ekskursiją, gerą propagandą varo ir p. K. Grinius. Ponas J. Karsokas pareiškė, kad iš jo pastogės gal atstovaus net penki asmenys.

"Vienybės" laimėjimų bilietų irgi gerokai Cliffside jau parduota. Juos parduoda: L. Pocius, K. Grinius ir J. Karsokas.

Prie Cliffside lietuvių ekskursijos į "Vienybės" pikniką prisidėjo ir iš kitų priemiesčių lietuviai, kaip iš Maywood, N. J. ponai Dutkai pareiškė, kad abu dalyvaus, gal dar ir kitų savo kaimynų atsiveš.

Newarko lietuviai į "Vienybės" pikniką

Rugpiučio 21 d. į "Vienybės" pikniką, Klaščiaus parke, Maspethe, organizuojasi busu atvažiuoti. Pono Gudo busas iš Newarko išvažiuos nuo p. Žiugždos kepyklos, 182 Van Buren St., sekmadienį, apie 10 valandą ryto. Visi norį šiuo busu atvykti, iš anksto registruokitės.

Nebylys ieško brolio

Jonas Laukaitis-Lokis, gyvenąs nebylių namuose, Hartford, Conn., atvažiavo į New Yorką, ir ieško savo brolio Kazimiero Laukaičio-Lokio, kuris pirmaiu gyveno Detroit, Mich., o dabar buk jau du metai, kaip gyvena Brooklyne. Jo paties ar kitų, kurie apie K. Laukaitį-Lokį žinote, malonėkite pranešti šiuo adresu: 604 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

LANKĖSI REDAKCIJOJ

Grįždamas iš Lietuvos, kur su savo žmona prabuvo 3 mėnesius atostogose, "Vienybės" redakcijoj lankėsi A. J. Jokubaitis, iš So. Boston, Mass., senas lietuvių veikėjas ir spaudos bendradarbis.

Ponams Jokubaičiams Lietuva labai patiko. Nors ponia Jokubaitienė yra Amerikoj gimusi ir augusi, ir Lietuvą pirmą kartą pamatė, tačiau jai Lietuvos ne tik gamta, bet ir tvarka labai patiko. Ponas Jokubaitis žadėjo pats trumpai savo įspudžius aparšyti. Tokiu budu lauksim.

Reikalauja sumažint biudžetą

Piliečių Sąjunga reikalauja, kad misetas 1933 metams sumažintų savo biudžetą $100,000,000.

Atleido 144 braižytojus

Miestas panaikino 144 mokyklų braižytojų darbus. 144 braižytojai atleisti, ir į jų vietas kitų nebus samdoma.

Detektyvų Biuras
Divorsų reikalai ištiriami prieinama kaina
SAM LEVY DETECTIVE BUREAU
375 Fulton St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-1129
Naktimis: Midwood 8-1426
Mayflower 9-7257

Direktorių susirinkimas

Antradienį, rugpiučio 16 d., paprastu laiku "Vienybės" salėje, įvyksta Vienybės Spaudos Bendrovės Direktorių susirinkimas. Visus Direktorius prašau butinai dalyvauti.

Prez. J. Ginkus.

Gaisras požeminiam geležinkely

Tarp Brooklyno tilto ir Canal St. dirbdami žemėje darbininkai pradurė požeminio geležinkelio sieną ir palietė stiprios srovės vielą. Iš to kilo požeminiam geležinkely gaisras. Gaisras prasidėjo vietoj, kur sueina keturios geležinkelio linijos. Tuoj pašaukti elektrotechnikai ir gaisrininkai, kurie dirbo keturias valandas paliuosuoti geležinkelį nuo gaisro ir sutvarkyti vielas. Keturioms valandoms sulaikyti traukiniai ir apie 2,000 žmonių turėjo apleisti traukinius.

Saugosis gaisro

Coney Island ruošiamos naujos taisyklės nuo gaisro apsisaugoti.

Pavyzdingiausi pasauly namai

Queens projektuojama statyti naujus gyvenamų namų modelius, kurie, pasak sumanytojų, bus geriausi ir pavyzdingiausi visam pasauly.

Pirmoji "Manhattan" kelionė

Iš New Yorko išplaukė laivas "Manhattan," kuris nesenai užbaigtas. Ši kelionė yra pirmoji. Tuo laiku, kaip žinoma, neužilgo įvyks ir lietuvių ekskursija į Lietuvą.

Pataria mažint algas

Columbia universiteto prezidentas Dr. Butler ragina miestą reikalauti, kad visiems miesto valdininkams, kurie gauna dideles algas, jos butų sumažintos 20%.

JUNIPER 5-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Maudymos Sezonu
Geriausia Lietuviams Užeiga
Čia galėsite persirėdyti, einant į maudynes, užsikąsti, ar pasirendavoti kambarį
Geriausias, Malonus Patarnavimas
Įsitėmykite Vietą:
2809 West 17th Street
Coney Island
tik du blokai nuo Surf Ave.
J. Jurevičius ir K. Galiunas,
Savininkai

"VIENYBĖS" PIKNIKAS ĮVYKSTA SEKMADIENĮ, RUGPIUČIO 21 D., KLAŠČIAUS PARKE, MASPETH, L. I. KIEKVIENO LIETUVIO PAREIGA TAM PIKNIKE DALYVAUTI.

MIRĖ

Juozas Janavičius, 47 metų amžiaus, 53 Diamond Street, Brooklyne, mirė rugp. 11 d. Bus laidotas rugp. 15 d. iš P. Apr. par. bažnyčios, šv. Jono kapinėse.

Antanas Sendrauskas, 50 m. amž., 67 Hudson Ave., Brooklyne, mirė rugp. 6 d. Palaidotas rugp. 10 d. Šv. Trejybės kapinėse.

Jonas Savickas, 37 m. amž., 61 So. 8th St., Brooklyne, mirė rugp. 7 d. Palaidotas rugp. 9 d. šv. Jono kapinėse.

Ona Mazrimas, 59 m. amž., 589 25th St., Brooklyne, mirė rugp. 5 d. Palaidotas rugpiučio 8 d.

Laidojimo apeigomis rupinasi graborius Garšva.

Mikolas Sterbila, 55 m. amžiaus, 756 Grand St., mirė rugp. 10 d. St. Catherine ligoninėj. Laidotas rugp. 13 d. šv. Jono kapinėse.

Laidotuvėm patarnavo graborius Bielauskas.

Seni rubai pavargėliams

New Yorko valstijoje pradėta kampanija surinkti senų rubų milionui pavargėlių.

Jungsis?

New Yorke yra gandų, kad Cunard linija nori nupirkti White Star Line.

J. Vaitulionis, D. C.
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Valandos: nuo 4 iki 8 val. vakare
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

Paramount
Coffee Shop
K. Pranskevičius
(Savininkas)
216 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Musų maistas visada šviežias
Patarnavimas Mandagus
Apsilankiusius Tautiečius Patenkinsiu

Gustav J. Diržulaitis
Dailininkas, Dekoratorius
Artistiškai Puošia Namus iš Vidaus ir maliavoja iš lauko
Artistical Designing, Lining, Striping, Graining, Marble, Craftex Painting
— tai jo specialybė —
Kam reikia namus maliavot iš lauko ar iš vidaus, praneškit šiuo adresu:
GUSTAV J. DIRŽULAITIS
132 No. 3rd St., Brooklyn, N.Y.

JONAS STOKES
Fotografas
Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po num. *512 Marrion St.*, kamp. *Broadway*, Chauncey St., stotis, Brooklyn, N. Y.
Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausia.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

APYNIAI - MALT
NAMIE DARYTOS DEŠROS, MEDUS IŠ LIETUVOS
Visokios mėsos ir daržovės. Pareikalavus viską pristatom į namus.
Be to, duodam patarimus, kaip naudoti apynius.
FRANK VENIS, Savininkas
44 Scholes St. (arti Lorimer St.) Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 2-7734-J

JAU GALIMA IŠNUOMOTI
1932-1933 METŲ SEZONUI
GRAND ASSEMBLY
BALL ROOMS SALES
Telpa virš 3,000 žmonių
318 Grand Street *Brooklyn, N. Y.*
Netoli Marcy Ave. ir Williamsburgho Tilto Plaza
Puikios salės šokiams, susirinkimams, konvencijoms. Elevatoriu patarnavimas

Pasirendavoja

FURNIŠIUOTI housekeeping kambariai Vienas ar du kambariai, kitchenette, privatiška vonia, viskas švaru, nuolatinis šiltas vanduo. $5.00, $8.00, $12.00. 250 Gates Ave., Brooklyn, N. Y. No. 497 (95)

PASIRENDAVOJA šeši kambariai. Visi dideli, šviesus, visais patogumais ir įrengimais. Maudynė. Kreipkitės: 214 Elderts Lane, Brooklyn, N. Y. No. 489 (97)

Reikalavimai

REIKALINGAS janitorius prie 8 šeimynų namo. Ne garu šildomas namas. Randasi ant Marcy Ave., arti tilto. Kreipkitės nuo 6-8 val. vakare. MR. JACARUSO Tel. Foxcroft 9-8424 No. 488 (94)

SKUBIAI REIKALINGAS janitorius. Geri namai. Apie sąlygas tuojau kreipkitės: NOBILETTI, 1763 Crospey Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. Bentonhurst 6-6631 No. 493

HELLO GIRLS:
IEŠKOT DARBO? KAIP JUMS PATIKTŲ NAMŲ RUOŠOS DARBAS? JŪS ŽINOTE, GAUSIT GERUS NAMUS, PRIE GERŲ ŽMONIŲ IR DAR JIE MOKĖS JUMS GERĄ ALGĄ. MES TURIM KELETĄ PASIULYMŲ SVEIKOMS, NORINČIOMS DIRBTI MERGINOMS. MES GALIM ĮTAISYT JUMIS DARBAN TUOJ, BE JOKIO AGENTURAI ATLYGINIMO IŠ JUSŲ PUSĖS.
SUSSER AGENCY
926 BROADWAY, Cor. Myrtle Ave., BROOKLYN, N. Y.

Naujas, Moderniškas Hotelis ant Jurų Kranto
Savininkas ANTANAS RAČIUNAS
Wind Mill Inn
Specialiai pagaminam jurų maistą, kaip tai: vėžius, žuvis, klemsus ir t.t. Mandagus patarnavimas. Užsisakykite kambarius praleist atostogas šią vasarą. Kainos žemos. Gražus byčius prie pat hotelio. Tik 23 myl. nuo New York.
954 So. Long Beach Ave., *Freeport, L. I.*
Telephone: Freeport, L. I. 7568.

Tel. Chelsea 3-9740.
RESTAURANT & LUNCH ROOM
763 Washington Street, New York City
Gaminame visokios rušies skaniausius valgius, ir duodam geriausią ir mandagiausią patarnavimą, kaip aplinkiniams, taip ir iš toliau atvykusiems
Restaurantas atdaras nuo 4-rių iš ryto, iki 8:30 vakare
Užkviečiam visus!
— Savininkai —
Povilas Samulėnas ir Vincenta Ribokienė

SVEIKATA--BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS
Kundroto Trejanka arba Trejos Devynerios
Mes turime sutaisę naujesnę ir geresnę Trejanką, kuri susideda iš suvirš 35 skirtingų šaknų, sėklų, gėlių, lapų, žievių ir t.t., importuotų iš visų pasaulio dalių. Labai gera nuo visokių skaudėjimų: Skilvio ligų, nemalimo, skilvio dieglių ir skausmų, išputimo, dieglių šonuose, krutinėje ir nugaroje; sugrąžina apetitą ir sustiprina kraują. Kaina 75c. Per Paštą 85c.
VIDURIŲ VAISTAS. Labai geras vaistas nuo skilvio ir malimo organų sugedimo. Geriausiai sustiprina nusilpusius nuo kokios nors ligos. Pagelbą duoda nuo gaso ir vidurių užkietėjimo, galvos skaudėjimo, nerviško skausmo, ir sustiprina visą organizmą. Kaina $1.00.
Kur eisi, ten nueisi; pas Kundrotą užeisi, Ten rasi įvairių žolių, augmenų ir kitokių gyduolių.
KUNDROTO APTIEKA
P. J. KUNDROTA, Savininkas
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
(KAMPAS NORTH 4-TOS GATVĖS)
Tel.: Evergreen 7-10188, 7896, 10190.

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI

Lietuvis paintinimo kontraktorius senai ir plačiai žinomas Brooklyn ir apylinkėj, pentina medinius ir murinius namus iš lauko, ir dekoruoja vidų vėliausia mada. Specialistai Kref Tex. Darbas pirmos rušies. Prekės labai prieinamos. Persitikrinimui kreipkitės asmeniškai, laišku ar telefonu:
STANLEY PETRASH
183 Milford Street
B'klyn, N. Y. Applegate 7-1481

Tel. STAGG 2-0706
Dr. BLADAS K. VENCIUS
—DANTISTAS—
X—R A Y
Namų Tel.: Republic 9-3040
VALANDOS:
Nuo 9—12 iš ryto, 2—8 vak.
Šventadieniais šusitarus
499 GRAND STREET
(kampas Union Ave.)
Brooklyn, New York

MOT. LAUKUS,
Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Telefonas: *Evergreen 6-4614*
Geriausia Studija Brooklyne
Ateikite Persitikrinti

Tel. Evergreen 6-1660
DAKTARAS
J. S. MISEVIČIUS
Office Hours:
8—10 A. M. 12—2 P. M.
6—8 P. M.
270 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.

LAISNIUOTA
LIETUVĖ AKUŠERĖ

MARIJONA TAMKIENĖ
138-31 Lloyd Road
Jamaica, L. I.
Tarpe Liberty ir 101st Avenues
Kampas Van Wyck Blvd.
Tel. Republic 9-6233
Kaip privažiuoti:—Canarsie treinu iki Atlantic Ave. Imti City Line treiną ir važiuti iki Lefferts Ave. Paimti Liberty Ave. karą ir važiuoti iki Lloyd Road.

Tel. Evergreen 6-2112
DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 2 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal susitarimą
161 NORTH 6-TH STREET
Brooklyn, N. Y.

Tel.: Mansfield 6-8787
Dr. Ed. W. Zukauskas
1114 FOSTER AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Ultravioletinė Šviesa
Diathermia
VALANDOS:
1—2 P. M., 6—8 P. M.
ir pagal sutartį

LIETUVĖ AKUŠERĖ

A. GORBALEUSKA
164 BEDFORD AVENUE
Kampas North 8th Street
Tel. Evergreen 8-9576
Reikalui esant statau bankas.

Telefonas: Stagg 2-9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
LIETUVIS DENTISTAS
221 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnozė
Gazo Anestetika.
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Tel.: Newtown 9-4464
NOTARY PUBLIC

ANT. J. VALANTIEJUS
LAISNIUOTAS GRABORIUS
IR BALSAMUOTOJAS
54-41 — 72nd St.
arti Grand St., Maspeth, N. Y.

Tel. Midwood 8-6261
Dr. H. Mendlowitz
(pirmiau 271 Berry St.)
Praneša savo draugams, jog jis dabar persikėlęs į
2220 AVENUE J
(Flatbush)
Brooklyn, N. Y.
Ofiso valandos:
1—3 p. m.
6—8 p. m.

Tel. Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)

402 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
Parsamdau Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokiliams

Vokiškas Specialistas
DR. M. FILURIN
215 East 12th Street
Tarpe 2nd ir 3rd Aves.
New York, N. Y.
Tel. Tompkins Square 6-7447
Gydo:
kraujo, odos ir Genito-šlapumo
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 1 ir nuo 4 iki 8
Sekmadieniais nuo 10 iki 2
Odos ligas gydo X-Ray spinduliai
Patinusioms gyslems leidžia gyduolių

Ar Norit Ką Pirkt?
Ar turit ką Parduoti?
Garsinkitės "Vienybėj"

NEPAMIRŠKITE
TEL.: EVERGREEN 6-5310
JUOZAS GARŠVA
—GRABORIUS—
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdo automobilius laidotuvėms, veseljoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
Viršuj Minėtais Reikalais Kreipkitės Pas Mane, o Busit Užganėdinti
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, NEW YORK
ĮSITĖMYKITE